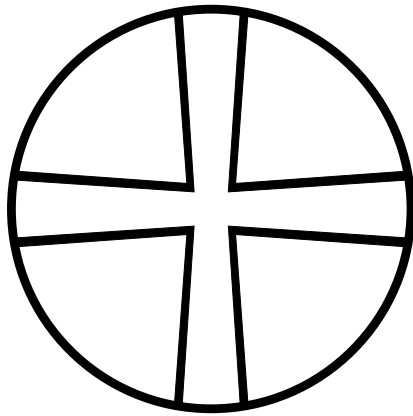

RUOTSIN KIRKON KÄSIKIRJA
JUMALANPALVELUSTEN MUSIIKKI
SÄESTYSKIRJA

RUOTSIN KIRKON KÄSIKIRJA

JUMALANPALVELUSTEN MUSIIKKI

Kyrkohandbok för Svenska kyrkan
Musikvolym på finska

Käännetty Ruotsin kirkon kirkolliskokouksen vuonna 2017 hyväksymästä kirkkokäsikirjasta
Hyväksytty kirkolliskokouksessa vuonna 2019

Ruotsin kirkko

Ruotsin kirkon käsikirja, Jumalanpalvelusten musiikki
Säestyskirja

© Ruotsin kirkko 2019

Raamatuntekstit julkaistu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon keskusrahaston luvalla

Kansi: Anna Larsson Design
Graafinen suunnittelu ja taitto: Åsa Ulfvebrand
Nuottikirjoitus: Notsättarna G och K Lillieström HB

ISBN: 978-91-526-3778-4

Paino: Litopat S.p.A. Industria Grafica, Italia 20xx

Kustantaja: Verbum AB, Box 22543, 104 22 Stockholm. verbum.se

Sisällys

JOHDANTO	7
YLEISIÄ OHJEITA	7
Yleinen jumalanpalvelus	7
Pääjumalanpalvelus	9
Erityisjumalanpalvelukset, teemajumalanpalvelukset ja lyhyet jumalanpalvelukset	9
Maallikon johtama jumalanpalvelus	10
Kirkolliset toimitukset	11
Merkkien selitykset	12
YLEINEN JUMALANPALVELUS	15
Päämessu	16
Messu/Jumalanpalvelus	18
Messu/Jumalanpalvelus seurakunnan pääjumalanpalveluksena	20
Ohjeita	22
Kokoontuminen	22
Sana	23
Kiitosateria	24
Lähetäminen	25
PÄÄMESSU, MESSU/JUMALANPALVELUS	27
Jumalanpalvelusmusiikki A	27
Herra, armahda / Kyrie	30
Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus	42
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	78
Pyhä/Sanctus	126
Jumalan Karitsa / Agnus Dei	131
Ylistys/Benedicamus	136
Jumalanpalvelusmusiikki B	141
Herra, armahda / Kyrie	144
Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus	145
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	152
Pyhä/Sanctus	228
Jumalan Karitsa / Agnus Dei	230
Ylistys/Benedicamus	232
Jumalanpalvelusmusiikki C	235
Herra, armahda / Kyrie	238
Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus	241
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	245
Pyhä/Sanctus	274
Jumalan Karitsa / Agnus Dei	276
Ylistys/Benedicamus	278

Jumalanpalvelusmusiikki D	281
Herra, armahda / Kyrie	284
Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus	286
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	291
Pyhä/Sanctus	298
Jumalan Karitsa / Agnus Dei	301
Ylistys/Benedicamus	305
Jumalanpalvelusmusiikki E	307
Herra, armahda / Kyrie	310
Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus	311
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	316
Pyhä/Sanctus	320
Jumalan Karitsa / Agnus Dei	323
Ylistys/Benedicamus	325
Jouluaamun jumalanpalvelus	328
Pitkäperjantain jumalanpalvelus	330
Pääsiäisyön messu	332
Muut laulettavat kohdat	335
Johdantosanat	336
Päivän rukous: vuorotervehdys	342
Vanhan testamentin lukukappale ja epistola: päätös	343
Evankeliumi: ilmoittaminen ja päätös	343
Halleluja	344
Kirkon esirukous: laulettavat rukouslauseet	346
Kirkon esirukous 8	349
Kirkon esirukous 9	357
Ehtoollisrukous: seurakunnan vastaussanat	364
KIRKOLLISET TOIMITUKSET	365
Esirukoukset	366
Kaste	366
Avioliittoon vihkiminen	368
Hautaus	373
Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio	378
Avioliittoon vihkiminen	378
Hautaus	389
MUSIIKIN LÄHDELUETTELO	400

Johdanto

Tämä teos sisältää yleisessä jumalanpalveluksessa ja kirkollisissa toimituksissa käytettävän musiikin *Ruotsin kirkon käsikirjan osan I* mukaan ja toimii kirkkokäsikirjan säestyslaitoksena.

Yleisiä ohjeita

YLEINEN JUMALANPALVELUS

Kirkkokäsikirjassa yleisellä jumalanpalveluksella tarkoitetaan jumalanpalvelusta, jota vietetään Päämessun tai Messun/Jumalanpalveluksen järjestyksen mukaan ja joka noudattaa jumalanpalveluksen perusrakennetta (Kokoontuminen, Sana, Kiitosateria, Lähettäminen). Kirkkokäsikirja ei sisällä erityistä järjestystä perhejumalanpalvelukselle. Kaikenikäisille tarkoitettujen jumalanpalvelukset rakennetaan Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen järjestysten pohjalta.

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen perusrakenteen (Kokoontuminen, Sana, Kiitosateria, Lähettäminen) pohjalta voidaan rakentaa kullekin viikonpäivälle sopiva yleinen jumalanpalvelus. Nämä jumalanpalvelukset jakautuvat perusrakenteensa mukaan seuraavasti:

- Päämessu: ehtoollisjumalanpalvelus, jossa on paljon kiinteitä kohtia.
- Messu: ehtoollisjumalanpalvelus, jossa kiinteitä kohtia on vähemmän.
- Jumalanpalvelus: jumalanpalvelus, jossa ei vietetä ehtoollista ja jossa kiinteitä kohtia on vähemmän.

Yleisen jumalanpalveluksen vaihtoehtoisia kohtia, kuten rukouksia ja liturgista musiikkia, voidaan käyttää sekä Päämessussa että Messussa/Jumalanpalveluksessa. Yleisen jumalanpalveluksen, jossa vietetään ehtoollista, johtaa henkilö, jolla on kelpoisuus toimia pappina Ruotsin kirkossa. Kirkkojärjestyksen mukaan myös maallikko voi johtaa jumalanpalveluksen, jossa ei vietetä ehtoollista. (Katso lähemmin kirkkokäsikirjan s. 19 ja kirkkojärjestyksen säädökset.)

Kirkkovuoden ajankohta ilmenee jumalanpalveluksessa muun muassa rukouksissa, lukukappaleissa ja liturgisessa musiikissa. Kirkkovuosi koostuu seuraavista sarjoista:

Joulunajan sarja, jota käytetään ensimmäisestä adventtisunnuntaista kuudenteen loppiaisen jälkeiseen sunnuntaihin sekä kynttilänpäivänä ja Neitsyt Marian ilmestyspäivänä.

Paastonajan sarja, jota käytetään laskiaissunnuntaista (tuhkakeskiviikosta) pitkäperjantaihin.

Pääsiäisajan sarja, jota käytetään pääsiäispäivästä (pääsiäisyöstä) toiseen helluntaipäivään.

Yleinen sarja, jota käytetään Pyhän Kolminaisuuden päivästä tuomiosunnuntaihin sekä septuagesima- ja seksagesimasunnuntaina. Yleistä sarjaa voidaan käyttää myös kirkkovuoden muina aikoina.

Kellojensoitto kutsuu jumalanpalvelukseen. Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla aina kun se on mahdollista.

Kaikki kirkkokäsikirjan jumalanpalvelusjärjestykset sisältävät Herran rukouksen. Ruotsinkielisen kirkkokäsikirjan jumalanpalvelusjärjestyksissä käytetään Ruotsin kristillisen neuvoston (Sveriges kristna råd) vuonna 1996 hyväksymää ekumeenista käännöstä, joka otettiin käyttöön Ruotsin kirkossa vuonna 1998. Sen vaihtoehtona voidaan pastoraalisista syistä käyttää vanhempaa ruotsinkielistä käännöstä ”Fader vår”. Suomenkielisessä kirkkokäsikirjassa Herran rukouksesta käytetään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hyväksymää käännöstä. Sen sijasta voidaan käyttää myös Suomen Ekumeenisen Neuvoston vuonna 1973 hyväksymää ekumeenista käännöstä, jonka Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous hyväksyi vuonna 2000:

Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme,
niin kuin mekin annamme anteeksi velallisillemme.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ruotsin kirkon käsikirjassa apostolinen uskontunnustus, Nikean uskontunnustus ja Siunaus ovat samassa muodossa kuin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon *Jumalanpalvelusten kirjassa*.

Liturgiset laulut (Herra, armahda, Ylistyslaulu, Ylistäminen, Pyhä, Jumalan Karitsa ja Ylistys) on koottu kirkkovuoden mukaisiksi sarjoiksi: Jumalanpalvelusmusiikki A (pääsarja) ja Jumalanpalvelusmusiikki B, C, D ja E (täydentävät sarjat).

Jumalanpalveluksissa voidaan käyttää myös muuta kirkkokäsikirjan teksteihin sopivaa musiikkia. Kirkkojärjestyksen säädösten mukaan kirkkoherra tekee päätöksen muun musiikin käyttämisestä, ja siitä on tehtävä ilmoitus tuomiokapituliin. Jos jumalanpalveluksessa käytetään muuta kuin kirkkokäsikirjaan sisältyvää järjestystä, tästä on tehtävä kirkkojärjestyksen mukainen ilmoitus tuomiokapituliin. Jos muun jumalanpalvelusjärjestyksen Kiitosaterian tekstit eroavat kirkkokäsikirjan teksteistä, niiden käyttämiselle tarvitaan tuomiokapitulin lupa. (Katso lähemmin kirkkojärjestyksen säädökset.)

Useita jumalanpalveluksen laulettavia kohtia voi johtaa esilaulaja tai kuoro. Liturgiset laulut voidaan laulaa ilman säestystä, tai ne voidaan lukea. Jumalanpalveluksessa tai sen yhteydessä kerätään kolehti siten kuin kirkkojärjestyksessä säädetään.

Kirkollisten ilmoitusten lukemisesta ja niiden paikasta jumalanpalveluksessa päätetään seurakunnassa kirkkojärjestyksen säädöksiä noudattaen.

Pääjumalanpalvelus

Seurakunnan pääjumalanpalvelusta vietetään Päämessun tai Messun/Jumalanpalveluksen järjestyksen mukaan. (Katso lähemmin kirkkojärjestyksen säädökset.)

Tarkempia ohjeita ja kooste pääjumalanpalveluksena vietettävän Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen järjestyksistä, katso kirkkokäsikirjan s. 24–35.

Pastoraatissa tai seurakunnassa voidaan viettää samana päivänä useampia pääjumalanpalveluksia. Seurakuntaohjesääntö määrittelee pääjumalanpalvelusten lukumäärän sekä sen, millaisia pääjumalanpalveluksia seurakunnassa vietetään. Seurakuntaohjesääntö laaditaan ja hyväksytään kirkkojärjestyksen säädösten mukaan. Seurakuntaohjesäännössä määritellään myös, kuinka monta pääjumalanpalveluksena vietettävää ehtoollisjumalanpalvelusta seurakunnassa tulee vähintään viettää vuoden aikana.

Erityisjumalanpalvelukset, teemajumalanpalvelukset ja lyhyet jumalanpalvelukset

Kirkkokäsikirjassa on Messun/Jumalanpalveluksen järjestykseen perustuvat erityiset järjestykset seuraaville jumalanpalveluksille:

Jouluaamun jumalanpalvelus (s. 328)

Pitkäperjantain jumalanpalvelus (s. 330)

Pääsiäisyön messu (s. 332)

Ehtoollinen sairaan luona (kirkkokäsikirjan s. 168)

Jos ehtoollisen viettoa sairaan luona on vaikeiden olosuhteiden vuoksi lyhennettävä, siihen tulee kuitenkin aina sisältyä ehtoollisen asetussanojen lukeminen sekä pyhitetyn leivän ja viinin jakaminen. (Katso kirkkojärjestyksen säädökset.)

Myös silloin, kun Päämessua tai Messua/Jumalanpalvelusta ei vietetä pääjumalanpalveluksena eikä sen teema ole sidoksissa kirkkovuoden kulkuun, on noudatettava kyseisen jumalanpalvelusjärjestyksen perusrakennetta. Jumalanpalvelusjärjestys ja sen eri kohdat voidaan tällöin muotoilla valittuun teemaan sopiviksi. Kiitosaterian kohdissa noudatetaan kuitenkin aina kirkkokäsikirjan tekstejä.

Lyhyissä jumalanpalveluksissa, kuten viikkomessussa, voidaan evankeliumin sijasta lukea jokin muu raamatunteksti ja virsien määrää voidaan vähentää. Saarna/Puhe voidaan liittää Johdantosanojen yhteyteen ja se voi johtaa Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon/Armonvakuutukseen tai rukoukseen Jumalan varaan jättäytymisestä. Esirukousaiheet voidaan liittää Ehtoollisrukoukseen tai Kiitosrukoukseen ehtoollisen jälkeen.

Maallikon johtama jumalanpalvelus

Maallikon johtamassa jumalanpalveluksessa noudatetaan seuraavaa Jumalanpalveluksen järjestystä. (Katso myös kirkkokäsikirjan s. 36–152.) Kursivoidut kohdat ovat valinnaisia.

- *Kellojensoitto*
- Virsi
- Johdantosanat
- *Anteeksipyyntö, Armonvakuutus ja Kiitosrukous* tai *Jumalan varaan jättäytyminen* (joko tässä tai osana Kirkon esirukousta)
- *Päivän rukous*
- *Vanhan testamentin lukukappale ja/tai Epistola*
- *Virsi*
- Evankeliumi
- Saarna/Puhe
- *Uskontunnustus*
- *Virsi*
- Kirkon esirukous
- Herran rukous
- Siunaus (muodossa ”Herra siunatkoon meitä – –.”)
- Virsi
- *Päätösmusiikki*
- *Lähetämissanat*

Maallikon johtama jumalanpalvelus voidaan viettää myös pääjumalanpalveluksena. (Katso kirkkokäsikirjan s. 28 sekä kirkkojärjestyksen säädökset.) Jos jumalanpalvelukseen sisältyy Anteeksipyyntö, Anteeksiannon sijasta käytetään Armonvakuutusta. Siunaus lausutaan muodossa ”Herra siunatkoon meitä – –”.

Kirkolliset toimitukset

Ruotsin kirkon käsikirjan osan I mukaiset kirkolliset toimitukset ovat kaste, rippi, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen ja hautaus.

Kastetta, avioliittoon vihkimistä ja hautausta edeltää toimituskeskustelu, jossa jumalanpalveluksen toimittava pappi tapaa ne, joita toimitus ensisijaisesti koskee. Nuoren tai aikuisen kastetta sekä konfirmaatiota edeltää opetus. (Katso lähemmin kirkkojärjestyksen säädökset.) Kirkollisissa toimituksissa on pyrittävä aina ottamaan huomioon lasten ja nuorten osallisuus.

Kirkollisiin toimituksiin sisältyy vähintään kaksi virttä. Virsien paikat voidaan valita joustavasti.

Raamatun lukeminen sisältyy aina kirkollisiin toimituksiin. Kaste- ja konfirmaatiojumalanpalveluksessa on sekä kiinteitä että vapaasti valittavia lukukappaleita. Kirkkokäsikirja sisältää ehdotuksia vapaasti valittaviksi teksteiksi. Avioliittoon vihkimisessä luetaan jokin tai joitakin kirkkokäsikirjassa ehdotetuista lukukappaleista. Myös ripin ja hautausjumalanpalveluksen järjestykset sisältävät ehdotuksia lukukappaleiksi.

Esirukous on kiinteä kohta kaste-, konfirmaatio-, vihki- ja hautausjumalanpalveluksessa. Esirukous voidaan valita kirkkokäsikirjan vaihtoehtoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Ripissä esirukous voidaan liittää osaksi Kiitosrukousta.

Kutakin kirkollista toimitusta varten laaditut erityiset ohjeet sekä toimitusten järjestykset löytyvät kirkkokäsikirjasta. Käsikirjaan sisältyvät myös seuraavat erityisissä tilanteissa vietettävät jumalanpalvelukset: Kaste kriisitilanteessa ja Kuolleenä syntyneen tai pienenä kuolleen lapsen hautausjumalanpalvelus (katso kirkkokäsikirjan s. 207 ja 293).

Merkkien selitykset

Seuraavat merkkien selitykset koskevat kaikkia kirkkokäsikirjan ja säestyskirjan jumalanpalvelusjärjestyksiä:

Normaali otsikko = kiinteä, pakollinen kohta.

Kursivoitu otsikko = valinnainen kohta, joka voidaan jättää pois, ellei ohjeistuksessa toisin mainita.

Asteriski * = kohta, jonka aikana seurakunta voi seisoa.

Tekstissä kursivoidut sanat (*sinä/te, hän/he* jne.) ilmaisevat, että käytetään tilanteeseen soveltuvaa sanaa.

Sulkeissa oleva teksti voidaan jättää lukematta.

(+) osoittaa kohdan, jossa voidaan tehdä ristinmerkki.

(– –) osoittaa kohdan, johon voidaan lisätä sanoja.

Lyhenteet:

P Pappi

E Esilukija, esilaulaja tai muu jumalanpalveluksen toimittaja

S Seurakunta

Sanalla "kohta" tarkoitetaan jumalanpalveluksen pääosiin (Kokoontuminen, Sana, Kiitosateria ja Lähettäminen) kuuluvia pienempiä osia niin yleisessä jumalanpalveluksessa kuin kirkollisissa toimituksissa. Yleisen jumalanpalveluksen kohtien nimet ovat suomenkielisiä, mutta soveltuvin kohdin käytetään myös läntisen kirkon jumalanpalvelusperinteen mukaisia, tavallisesti latinankielisiä nimiä.

Liturgisten laulujen tekstit ja sävelmät on numeroitu, esimerkiksi

Herra, armahda 1: A1. Numero ennen kaksoispistettä viittaa tekstivaihtoehtoon ja kaksoispisteen jälkeinen numero sävelmävaihtoehtoon. Kirjaimet A-E viittaavat sävelmäsarjoihin. Nuottiviivastojen yläpuolella on reaalisointumerkintöjä, jotka noudattavat nuottikuvan sävelkorkeutta ja soinnutusta. Pääsääntöisesti sointumerkintä ilmaisee vain perussoinnun eikä sointiväriä sävyttävälle sävelille tai lomasävelkuluille ole erillisiä merkintöjä.

Tiettyihin liturgisiin lauluihin ja esirukouksiin merkitty viittaus Rvk kertoo, että kyseinen aineisto sisältyy myös *Ruotsin kirkon virsikirjaan*.

Rytmiasun muodostamista ilmaisevat välimerkit:

Neljäsosaviiva, joka leikkaa ylimmän nuottiviivan, ilmaisee kevyen katkon joko nopealla hengityksellä tai ilman.

Puoliviiva, joka on vedetty kohtisuoraan nuottiviivaston kahden keskimmäisen nuottivälin yli, ilmaisee painokkaamman katkon, joka kuitenkin tehdään ilman taukoa.

Kokoviiva, joka muistuttaa modernia tahtiviivaa, osoittaa varsinaisen kadenssin ja hengityspaikan.

Kaksoisviiva osan lopussa ilmaisee esittäjän/kokoonpanon vaihtumisen.

Kaksoisviiva ei tarkoita ylimääräistä taukoa.

Yleinen jumalanpalvelus

Päämessu

Päämessu vietetään pääjumalanpalveluksena seuraavan järjestyksen mukaan.
Katso myös s. 22 eteenpäin sekä kirkkojärjestyksen säädökset.

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto (katso s. 22)

Virsi

Johdantosanat

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous
(voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen)

Herra, armahda / Kyrie

Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus

Päivän rukous

SANA

Vanhan testamentin lukukappale

Psalmi

Epistola

Virsi

Evankeliumi

Halleluja

Saarna

Uskontunnustus/Credo (voidaan korvata trinitaarisella, Pyhää Kolminaisuutta
kuvaavalla virrellä)

Virsi

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous
(jätetään pois, jos kohta on sisältynyt Kokoontuminen-osaan tai jos se liitetään
osaksi Kirkon esirukousta)

Kirkon esirukous (voi sisältää rukouksen kastettujen, konfirmoitujen ja
avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä kuolleiden muistamisen)
(Anteeksipyyntö ja Armonvakuutus voidaan liittää osaksi
Kirkon esirukousta)

KIITOSATERIA

Virsi (Uhrivirsi/Offertorium)

Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio

Pyhä/Sanctus

Ehtoollisrukous

Herran rukous / Pater noster

Leivän murtaminen / Fractio

Rauhan tervehdys / Pax

Jumalan Karitsa / Agnus Dei

Ehtoollisen vietto / Communio

Kiitosrukous ehtoollisen jälkeen

LÄHETTÄMINEN   *Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

Ylistysvirsi tai Ylistys/Benedicamus

Siunaus

Lähetämissanat

Virsi (ellei ole laulettu Ylistysvirttä)

Päätösmusiikki/Postludium

Messu/Jumalanpalvelus

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto (katso s. 22)

Virsi

Johdantosanat

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous
tai vaihtoehtoisesti *Jumalan varaan jättäytyminen* (voidaan liittää myös
Kirkon esirukouksen yhteyteen)

Herra, armahda / Kyrie

Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus

Päivän rukous

SANA

Vanhan testamentin lukukappale ja/tai Epistola

Virsi (katso s. 10)

Evankeliumi (katso s. 10)

Halleluja

Saarna (katso s. 10)

Uskontunnustus/Credo

Virsi

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous tai vaihtoehtoisesti
Jumalan varaan jättäytyminen (tässä tai Kokoontuminen-osassa)

Kirkon esirukous (voi sisältää rukouksen kastettujen, konfirmoitujen
ja avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä kuolleiden muistamisen)
(Anteeksipyyntö ja Armonvakuutus, tai Jumalan varaan jättäytyminen,
voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta)

Herran rukous / Pater noster (tässä kohdassa, kun vietetään Jumalanpalvelusta,
muutoin Kiitosateria-osassa)

KIITOSATERIA

Virsi (Uhrivirsi/Offertorium)

Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio

Pyhä/Sanctus

Ehtoollisrukous

Herran rukous / Pater noster

Leivän murtaminen / Fractio

Rauhan tervehdys / Pax

Jumalan Karitsa / Agnus Dei
Ehtoollisen vietto / Communio
Kiitosrukous ehtoollisen jälkeen

LÄHETTÄMINEN   *Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

Ylistysvirsi tai Ylistys/Benedicamus
Siunaus
Lähtämissanat
Virsi (ellei ole laulettu Ylistysvirttä)
Päätösmusiikki/Postludium

Messu/Jumalanpalvelus seurakunnan pääjumalanpalveluksena

Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään seurakunnan pääjumalanpalveluksena, noudatetaan seuraavaa järjestystä. Katso myös s. 9 sekä kirkkojärjestyksen säädökset. Jos maallikko johtaa jumalanpalveluksen, joka vietetään pääjumalanpalveluksena ja johon kuuluu Anteeksipyyntö, käytetään Anteeksiannon sijaan Armonvakuutusta. Siunaus lausutaan tällöin muodossa ”Herra siunatkoon meitä –.”, katso myös s. 10.

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto (katso s. 22)

Virsi

Johdantosanat

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous tai vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen (voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen)

Herra, armahda / Kyrie

Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus

Päivän rukous

SANA

Vanhan testamentin lukukappale ja/tai Epistola

Virsi (katso s. 10)

Evankeliumi

Halleluja

Saarna

Uskontunnustus/Credo (voidaan korvata trinitaarisella, Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä)

Virsi

Anteeksipyyntö, Anteeksianto tai Armonvakuutus, Kiitosrukous tai vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen (tässä tai Kokoontuminen-osassa)

Kirkon esirukous (voi sisältää rukouksen kastettujen, konfirmoitujen ja avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä kuolleiden muistamisen) (Myös Anteeksipyyntö ja Armonvakuutus, tai Jumalan varaan jättäytyminen, voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta)

Herran rukous / Pater noster (tässä kohdassa, kun vietetään Jumalanpalvelusta, muutoin Kiitosateria-osassa)

KIITOSATERIA

Virsi (Uhrivirsi/Offertorium)

Ylistäminen / Sursum corda ja Prefaatio

Pyhä/Sanctus

Ehtoollisrukous

Herran rukous / Pater noster

Leivän murtaminen / Fractio

Rauhan tervehdys / Pax

Jumalan Karitsa / Agnus Dei

Ehtoollisen vietto / Communio

Kiitosrukous ehtoollisen jälkeen

LÄHETTÄMINEN   *Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

Ylistysvirsi tai Ylistys/Benedicamus

Siunaus

Lähetämissanat

Virsi (ellei ole laulettu Ylistysvirttä)

Päätösmusiikki/Postludium

Ohjeita

KOKOONTUMINEN

Kellojensoitto. Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla, jos se on mahdollista.

Kokoontuminen-osan alussa voi olla (risti)kulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

Kun vietetään lyhyttä Messua/Jumalanpalvelusta, virsien määrää voidaan vähentää, katso s. 10. Virret voidaan laulaa tai lukea.

Johdantosanat. Trinitaarinen alkusiunaus on Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Alkusiunauksessa käytetään jotakin kirkkokäsikirjan s. 36–37 vaihtoehtoja. Tämän jälkeen jatketaan ehdotetuilla johdantosanoilla 1–15, muilla johdantosanoilla tai Introituksella. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Johdantosanoja voi edeltää lausuttu tai laulettu Pyhä-hymni. Johdantosanat voidaan muotoilla Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon johdattavaksi puheeksi. Johdantosanoja seuraa esimerkiksi Anteeksipyyntö tai Herra, armahda (Kyrie). Monet ehdotetuista johdantosanoista soveltuvat luettavaksi yhdessä ääneen tai vuorolukuna.

Kasteen muistaminen voidaan liittää Kokoontuminen-osaan tai Kirkon esirukouksen yhteyteen. Kasteen muistamisessa voidaan käyttää Johdantosanoja 15, muita johdantosanoja tai Pääsiäisyön messun sanoja. Voidaan kokoontua kastemaljan äärelle ja sytyttää Kristus-kynttilä tai kastekynttilä (katso lähemmin kirkkokäsikirjan s. 43 ja 163–165).

Anteeksipyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous tai vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen voidaan liittää Kokoontuminen-osaan tai Kirkon esirukouksen yhteyteen (katso Sana-osan ohjeet). Anteeksianto voidaan esimerkiksi maallikon johtamassa jumalanpalveluksessa korvata Armonvakuutuksella. Kiitosrukous on Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa Kiitosrukous on valinnainen. Kohta kokonaisuudessaan on Päämessun kiinteä kohta (lukuunottamatta Jumalan varaan jättäytymistä, joka ei kuulu Päämessuun). Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta kokonaisuudessaan on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

Herra, armahda, Ylistyslaulu ja Päivän rukous ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa/Jumalanpalveluksessa nämä kohdat ovat valinnaisia. Paastonaikana Ylistyslaulu voidaan jättää pois. Päivän rukous voidaan aloittaa papin / jumalanpalveluksen johtajan ja seurakunnan välisellä luettavalla tai laulettavalla vuorotervehdyksellä (salutaatio).

SANA

Jumalanpalveluksen raamatunlukukappaleet. Jumalanpalveluksessa voidaan lukea useampia raamatunlukukappaleita *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*. Päämessuun kuuluvat Vanhan testamentin lukukappale, epistola ja evankeliumi. Messussa/Jumalanpalveluksessa Vanhan testamentin lukukappale ja epistola ovat valinnaisia kohtia. Lyhyessä jumalanpalveluksessa evankeliumi voidaan korvata jollakin muulla raamatunlukukappaleella.

Psalmi on valinnainen kohta. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjan* kyseisen päivän psalmia, ja se voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos käytetään psalmia, Vanhan testamentin lukukappale voidaan jättää lukematta. Voidaan käyttää myös raamattuhymniä.

Halleluja on valinnainen kohta.

Saarna pohjautuu *Ruotsin kirkon evankeliumikirjan* yhteen tai useampaan päivän lukukappaleeseen. Suurina juhlapäivinä, kuten ensimmäisenä adventtisunnuntaina ja joulupäivänä, saarnan lähtökohtana voi olla kyseiselle pyhäpäivälle annettu vaihtoehtoinen lukukappale, joka luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Lyhyessä jumalanpalveluksessa Saarna/Puhe voidaan liittää Johdantosanojen yhteyteen, katso s. 10. Saarnan jälkeen voi seurata musiikkia tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä mietiskelemään päivän sanomaa.

Uskontunnustuksena käytetään apostolista uskontunnustusta tai Nikean uskontunnustusta. Uskontunnustus on Päämessun ja pääjumalanpalveluksen kiinteä kohta. Uskontunnustus voidaan korvata trinitaarisella, Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä.

Rukous kastettujen, konfirmoitujen ja avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä kuolleiden muistaminen voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen edelle. Päivän kolehti voidaan ilmoittaa tässä tai jumalanpalveluksen muussa kohdassa, katso s. 9.

Anteeksipyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous tai vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen. Kiinteä kohta Päämessun Kokoontumisen-osassa tai Kirkon esirukouksen yhteydessä (katso Kokoontuminen-osan ohjeet). Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen ja, toisin kuin Päämessussa, voidaan käyttää myös vaihtoehtoa Jumalan varaan jättäytyminen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, ovat Anteeksipyyntö ja siihen liittyvä Anteeksianto/Armonvakuutus tai vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen kiinteitä kohtia.

Kirkon esirukous on Päämessun kiinteä kohta. Kohta on kiinteä myös Messussa/Jumalanpalveluksessa, kun se vietetään pääjumalanpalveluksena. Jos Messua/Jumalanpalvelusta ei vietetä pääjumalanpalveluksena, esirukouksen ei tarvitse olla oma, erillinen kohtansa, mutta sen on kuitenkin oltava mukana jossakin jumalanpalveluksen kohdassa. Ehdotettujen esirukousten sijaan voidaan käyttää muuta esirukousta. Ehdotetuissa esirukouksissa on sekä luettavia että laulettavia rukouksia. Vapaamuotoisen esirukouksen valmistelemisen tueksi kirkkokäsikirjassa on ehdotuksia esirukouksen aiheiksi ja rakenteeksi s. 80-81.

Esirukouksen alkuun ja loppuun voidaan liittää rukouslause, jota voidaan käyttää myös esirukouksen aikana toistuvana vastauksena. Kirkkokäsikirjassa annetaan muutamia vaihtoehtoja luettaviksi ja laulettaviksi rukouslauseiksi. Myös muita rukouslauseita on mahdollista käyttää.

Rukous kastettujen, konfirmoitujen ja avioliittoon vihittävien tai vihittyjen puolesta sekä kuolleiden muistaminen voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen edelle. Päivän kolehdista voidaan ilmoittaa tässä tai jumalanpalveluksen muussa kohdassa.

Herran rukous. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Herran rukous tulee Kirkon esirukouksen jälkeen. Päämessussa ja Messussa Herran rukous on Kiitosateria-osassa.

KIITOSATERIA

Kiitosaterian kaikki kohdat ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosaterian kaikki kohdat ovat kiinteitä.

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille Kiitosateria-osan alussa.

Ylistäminen koostuu Ylistämisen johdannosta ja Prefaatiosta, jotka voidaan laulaa tai lukea. Ylistäminen on Päämessun kiinteä kohta, ja siinä käytetään jotakin kirkkokäsikirjassa annetuista vaihtoehtoista. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, Ylistäminen on kiinteä kohta.

Pyhä on Päämessun kiinteä kohta, ja siinä käytetään jotakin kirkkokäsikirjassa annetuista vaihtoehdoista. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, Pyhä on kiinteä kohta.

Ehtoollisrukous on Päämessun ja Messun kiinteä kohta. Ehtoollisrukouksena käytetään jotakin kirkkokäsikirjassa annetuista vaihtoehdoista.

Herran rukous on Päämessun ja Messun kiinteä kohta.

Leivän murtaminen, Rauhan tervehdys ja Jumalan Karitsa ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa nämä kohdat ovat valinnaisia. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohdat ovat kiinteitä.

Kiitosrukous ehtoollisen jälkeen on Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Käytetään jotakin kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai muuta rukousta. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosrukous ehtoollisen jälkeen on kiinteä kohta. Rukouksen voi johtaa pappi tai esilukija, tai seurakunta voi rukoilla sen yhteen ääneen. Monet ehdotetuista rukouksista voidaan lukea vuorolukuna.

LÄHETTÄMINEN

Lähettämisen eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti. Vähintään yksi virsi on laulettava.

Ylistys voi olla ylistysvirsi tai jokin Ylistys sävelmäsarjoista A–E. Ylistys voidaan jättää pois paastonaikana.

Siunaus on Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta.

Lähettämissanat on valinnainen kohta. Lähettämissanoina voidaan käyttää jotakin kirkkokäsikirjan s. 151–152 vaihtoehdoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Lähettämissanat voidaan lausua vuorotervehdyksenä, jolloin ne tulevat heti Siunauksen jälkeen. Ne voidaan myös muotoilla pidemmiksi, lähettämisen sisältöä kuvaaviksi lähettämissanoiksi, jolloin ne sijoitetaan Lähettäminen-osan loppuun.

Jumalanpalvelus voi päättyä virteen (ellei sitä ole laulettu aikaisemmin Lähettäminen-osassa) ja/tai Päätösmusiikkiin. Voidaan poistua (risti)kulkueena.

**Päämessu,
Messu/Jumalanpalvelus**

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Päämessu, Messu/Jumalanpalvelus

KOKOONTUMINEN

KELLOJENSOITTO

Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla, jos se on mahdollista.

VIRSI

Virren aikana voi olla (risti)kulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

JOHDANTOSANAT

Trinitaarinen alkusiunaus on kiinteä kohta Päämessussa ja Messussa/Jumalanpalveluksessa. Alkusiunauksen jälkeen jatketaan jollakin kirkkokäsikirjan johdantosanoista, vapaasti muotoilluilla johdantosanoilla tai Introituksella. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, johdantosanoja voi edeltää lausuttu tai laulettu Pyhä-hymni. Johdantosanat voidaan muotoilla Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon johdattavaksi puheeksi. Monet ehdotetuista johdantosanoista soveltuvat luettavaksi yhdessä ääneen tai vuorolukuna.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, trinitaarisen alkusiunauksen jälkeen voi seurata lausuttu tai laulettu Pyhä, katso s. 336–339.

P/E Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot.

Koko maa on täynnä sinun kirkkauttasi.

ANTEEKSIOPYNTÖ

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksipyyntö (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksipyyntö voidaan vaihtoehtoisesti liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79.

ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS

Anteeksianto tai Armonvakuutus on Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksianto/Armonvakuutus (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksianto voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Anteeksiannon yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Jos maallikko johtaa Jumalanpalveluksen, johon sisältyy Anteeksipyyntö, käytetään Anteeksiannon sijaan Armonvakuutusta.

KIITOSRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosrukous (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Kiitosrukous rukoillaan joko Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen jälkeen. Voidaan käyttää jotakin kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai muuta rukousta.

JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Jumalan varaan jättäytyminen on valinnainen kohta Messussa/Jumalanpalveluksessa, jossa se voi korvata Anteeksipyynnön ja Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen. Jumalan varaan jättäytyminen voidaan myös liittää Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Tätä kohtaa ei käytetä Päämessussa. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Jumalan varaan jättäytyminen (tai vaihtoehtoisesti Anteeksipyyntö ja Anteeksianto/Armonvakuutus sekä Kiitosrukous) on kiinteä kohta.

HERRA, ARMAHDA / KYRIE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.

HERRA, ARMAHDA 3 / KRISTUSROP 3

Herra, armahda 3: B1

2011

Dm G7/D Dm7 Dm Am/C Bm7-5 E7+9

P/E Oi py-hä Ju-ma-la, py-hä ja vä-ke-vä, si-nä py-hä lau-pi-as

A7 C/G F E7

Her-ram-me, i-kui-nen Ju-ma-la, ar-mah-da

A7 D sus4 Dm Dm G/D Gm/Bb Am Am7

mei-tä. S Her-ra, ar-mah-da mei-

D F G/F C/E F Dm Em7

tä. Kris-tus, ar-mah-da mei-

A Dm G/D Gm/Bb Am Am7 D

tä. Her-ra, ar-mah-da mei-tä.

* YLISTYSLAULU / GLORIA JA LAUDAMUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.
Laudamuksena voidaan käyttää myös jotakin *Ruotsin kirkon virsikirjan* Pyhälle
Kolminaisuudelle osoitettua ylistysvirttä. Ylistyslaulu voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYSLAULU 10 / LOVSÅNGEN 10

Ylistyslaulu 10: Gloria B1

2011

C Dm/C G sus4 G C/E

P/E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le ja rau - ha

G/F F F G sus4 G

ih - mi - sil - le, joi - ta hän ra - kas - taa.

Ylistyslaulu 10: Laudamus B1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

C F/C G/C C G/B Am
 S Me kii - täm - me, me pal - vom - me, me rie - mui -
 sem - me te - ois - ta - si. P/E Y - lis - tet - ty
 ol - koon Luo - ja, I - säm - me tai - vaas -
 sa. Nyt hä - nel - le kii - tos soi - koon! S Me
 kii - täm - me, me pal - vom - me, me rie - mui - sem - me

Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus KOKOONTUMINEN

D7sus4 D7 Gsus4 G/F C/E Dm7 Gsus4 Fm6/Ab

te - ois - ta - si. *P/E* Y - lis - tet - ty ol - koon

C/G F F7 Bb/F F C /D C/E D/C

Poi-ka, kuo-le-man voit - ta - ja. Nyt hä-nel-le kii - tos

G/B /C D7 G Am7 G/B C F/C G/C

soi - koon! S Me kii - täm - me, me pal - vom -

C G/B Am Em7 D7sus4 D7 Gsus4 G/F

me, me rie - mui - sem - me te - ois - ta - si.

Eb F F/A Gsus4 G G/F Cm/Eb /D Cm

P/E Y - lis - tet - ty ol - koon Hen - ki,

Gm F F7 Gsus4 G Am7 CΔ/G FΔ Gsus4 G

heik-ko-jen aut - ta - ja. Nyt hä-nel-le kii - tos soi - koon! SMe

C F/C G/C C G/B Am Em7

kii - täm - me, me pal - vom - me, me rie - muit - sem - me

D7sus4 D7 Gsus4 G/F C/E Dm G7 C

te - ois - ta - si. Me rie - muit - sem - me te - ois - ta - si.

PÄIVÄN RUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Päivän rukous luetaan *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*. Rukouksen voi aloittaa vuorotervehdyksellä (salutaatio), joka voidaan lukea tai laulaa, katso s. 342.

SANA

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

PSALMI

Psalmi on valinnainen kohta. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevia psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos käytetään psalmeja, Vanhan testamentin lukukappale voidaan jättää lukematta. Voidaan käyttää myös raamattuhymniä.

EPISTOLA

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

VIRSI

Virren käytöstä, katso s. 10.

* EVANKELIUMI

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Evankeliumin ilmoittaminen ja päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

HALLELUJA

Kohta on valinnainen. Musiikki, katso s. 344–345.

SAARNA

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Saarnatekstinä käytetään yhtä tai useampaa *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevaa päivän tekstiä. Suurina juhlapäivinä, kuten ensimmäisenä adventtisunnuntaina ja joulupäivänä, saarnan lähtökohtana voi olla kyseiselle pyhäpäivälle annettu vaihtoehtoinen lukukappale, joka luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin joko Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Saarnaa voi seurata musiikki tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä mietiskelemään päivän sanomaa. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

* USKONTUNNUSTUS/CREDO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Uskontunnustus voidaan korvata Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä.

VIRSI

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

ANTEEKSIOPYNTÖ, ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS, KIITOSRUKOUS tai JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan vaihtoehtoisesti sijoittaa Kokoontuminen-osaan tai osaksi Kirkon esirukousta. Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohdat ovat valinnaisia. Messussa/Jumalanpalveluksessa Anteeksipyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous voidaan korvata Jumalan varaan jättäytymisellä. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksipyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat kiinteitä kohtia tai ne korvataan Jumalan varaan jättäytymisellä. Anteeksipyyntö ja Armonvakuutus voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta. Messussa/Jumalanpalveluksessa voidaan vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen liittää osaksi esirukousta. Katso lähemmin Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44–54.

KIRKON ESIRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kirkon esirukous on kiinteä kohta, katso kirkkokäsikirjan s. 33. Rukouksen voi muotoilla kirkkokäsikirjassa olevien tai muiden esirukousten pohjalta, ja siihen voidaan liittää laulettava tai luettava rukouslause. Esirukoukseen voidaan myös liittää Anteeksipyyntö ja Armonvakuutus (Messussa/Jumalanpalveluksessa vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen). Katso Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44, 50 ja 52.

Laulettavat rukouslauseet, katso s. 346–348.

Laulettavat esirukoukset, katso s. 349 ja 357.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Herran rukous on kiinteä kohta Kirkon esirukouksen jälkeen. Päämessussa ja Messussa Herran rukous tulee Ehtoollisrukouksen jälkeen.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, jatketaan Lähettäminen-osasta, katso s. 231.

KIITOSATERIA

VIRSI (UHRIVIRSI/OFFERTORIUM)

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille ja alttari katetaan. Päämessussa kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä. Messussa kohdat ovat kiinteitä silloin, kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena. Jos kolehtia ei ole jo kerätty, se voidaan kerätä virren aikana tai Lähettäminen-osassa. Kolehti voidaan tuoda alttarille.

* YLISTÄMINEN / SURSUM CORDA JA PREFATIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä.

YLISTÄMISEN JOHDANTO / LOVSÄGELSENS INLEDNING

Ylistämisen johdanto 1: B1
Ylistämisen johdanto 2: B2

2011

Gm C/G Gmadd9 Gmadd9/F EbΔ Gm/D

P/E Y-len-tä-kää sy - dä - men - ne. S Me y - len-näm-me sy - dä -
A-vat-kaa sy - dä - men - ne. Me a - vaam-me sy - dä -

D7 Gm Gm/Bb C Gmadd9

mem - me. P/E Kiit-tä-kääm-me Ju - ma - laa.
mem - me. Vir-rat-koon kii - tok-sem - me.

Gmadd9/F EbΔ Gm/D D7 Gm

S Hä-nel - le yk-sin kuu-luu kii - tos ja kun - ni - a.
Ju - ma-lan ol - koon kii - tos ja kun - ni - a.

PREFAATIO/PREFATIONEN

Adventti/Advent

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm /F /E A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Adventti

Cm *Gm*

Kun aika oli täyttynyt, sinä lä-he-tit hä-net ilmoittamaan köyhille i - lo -

A^b/G *E^b/G* *D/G* *Cm*

sa - no-man, julistamaan vangituille vapautusta ja sokeille nä-kön-sä

D7 *Cm* *D7*

saa-mis-ta. Hänen kauttaan uudistat kaiken, tänään ja si - nä päi - vä - nä,

Gm */F* */E* *A* *Am7-5* */G* *F#°* *D7* *Gm*

jol - loin hän tu-lee ta - kai - sin kirk - kau - des - saan.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *C^m G^m/B^b D7/A G^m*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G* *D/G* *G^m* */F* */E* *A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *G^m*

pal - vo - en lau - laa:

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

Ab/G Eb/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Joulu/Jul

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7no3* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom-me kiit - tää ja y - lis - tää

E♭7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Joulu

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Gm*

Sinä rakastit maail-maa niin pal-jon, että annoit Poikasi tulla ihmiseksi mei-dän

A^b/G *E^b/G* *D/G* *Cm* *D7*

täh - tem - me. Hänessä me olemme si - nun kan - saa - si,

Gm */F* */E* *A* *Am7-5* */G* *F#°* *D7* *Gm*

pe - las - tet - tu - ja pi-mey - des-tä ih-meel-li - seen va-loo - si.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Loppiaisaika/Trettondedagstiden

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm /F /E A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 D

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Loppiaisaika

Cm *Gm* *Ab/G Eb/G D/G*

Sinä lähetit Jeesuksen Kris-tuk-sen, sä - tei - le - vän aa - mu - täh - den,

Cm *D7* *Gm /F /E A*

kirkastamaan suu-ruut-ta - si. Hänen valonsa loistaa ko-ko maa-il-mal-le, ja

Am7-5 */G* *F#°* *D7* *Cm6/G* *Gm*

sil - lä, jo - ka hän - tä seu - raa, on e - lä - män va - lo.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *C^m G^m/B^b D7/A G^m*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G* *D/G* *G^m* */F* */E* *A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *G^m*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Paastonaika/Kärsimysaika 1 / Fastan/Passionstiden 1

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm /F /E A D7no3 Gm

Si - nu - a me tah - dom-me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 D

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Paastonaika/Kärsimysaika 1

Cm *Gm*

Hän kulki kärsimyksen ja kuuliai - suu - den tien, jotta kaikki häneen uskovat

Ab/G Eb/G D/G Cm

pelastuisivat kuo - le - mas - ta e - lä - mään, ja ehtoollis - laan hän

Gm /F /E A Am7-5 /G F#° D7 Gm

o - soit - taa meil - le ää - ret - tö - män rak - kau - ten - sa.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Prefaation päätös 2: B2

E $\flat$ *C m* *D7/A* *G m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A $\flat$ /G *E $\flat$ /G* *D/G* *G m* */F* */E* *A* *D7^{no3}* *G m*

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Paastonaika/Kärsimysaika 2 / Fastan/Passionstiden 2

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Paastonaika/Kärsimysaika 2

Cm *Gm* *A^b/G* *E^b/G* *D/G*

Hän oli halvek - sit - tu ja kaik - ki - en hyl - kää - mä.

Cm *D7*

Hänen kuolemansa kautta sinä sait voiton kuo - le - mas - ta,

Cm *Gm* */F* */E* *A*

ja tällä aterialla si - nä teet mei - dät

Am7-5 */G* *F[#]°* *D7* *Gm*

o - sal - li - sik - si voi - tos - ta - si.

Prefaation päätös 1: B1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

E^b *C^m G^m/B^b D7/A G^m*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G* *D/G* *G^m* */F* */E* *A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *G^m*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Pääsiäinen/Påsk

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7no3* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

Eb7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Pääsiäinen

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Gm*

Hänet sinä olet herät-tä-nyt kuol-leis-ta ja siten synnyttänyt meidät uu-del-leen

Ab/G *Eb/G* *D/G* *Cm* *D7*

e-lä-vään toi-voon. Kaikki van-ha on men-nyt-tä,

Cm *Gm* */F* */E* *A*

langennut luomakunta on lu-nas-tet-tu, ja

Am7-5 */G* *F#°* *D7* *Cm6/G* *Gm*

e-lä-mä on puh-jen-nut uu-te-na hä-nes-sä.

Prefaation päätös Pääsiäinen

2011/2015

E^b *Gm/B^b* *D7/A* *Gm*

Siksi koko maailma säteilee pää - si - äi - sen rie - mus - sa, ja me

E^b7 *D* *Gm* */F* */E* *A*

laulamme kun - ni - aa - si ja y - lis - täm - me si - nu - a

D7^{no3} *Gm*

lak - kaa - mat - ta:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Kristuksen taivaaseenastumisen päivä / Kristi himmelfärds dag

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Kristuksen taivaaseenastumisen päivä

Cm *Gm*

Hänet sinä olet korottanut oikealle puo-*lel* - *le*-si, ja hän rukoilee puo-*les*-*tam*-me

Ab/G Eb/G D/G Cm D7

lak - kaa - mat - ta. Hänen kauttaan lä - he - tät Hen-ke - si, jo - ka

Gm /F /E A Am7-5 /G F#° D7 Gm

loh-dut-taa ja oh - jaa, ja var - je - lee mei-dät lap-si - na - si.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Helluntai/Pingst

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm* */F* */E* *A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

Eb7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Helluntai

Cm *Gm*

Sinä olet lähettänyt meille to-tuu-den Hen-gen, auttajan, joka on ai-na

Ab/G Eb/G D/G Cm Gm

kans-sam-me. Luoma-kun-ta uu-dis-tuu, ja sanoma sinusta le-vi-ää

Ab/G Eb/G D/G Cm

kaik-ki-al-le. Sinä lähetät meidät kirkkona todistamaan Jeesuksesta Kris-tuk-

D7 Gm /F /E A Am7-5 /G F#° D7 Gm

ses-ta ja to-te-ut-ta-maan tah-to-a-si-maa-il-mas-sa.

Prefaation päätös 1: B1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G D/G* *Gm /F /E A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *Gm*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Kolminaisuudenaika 1 / Trefaldighetstiden 1

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram-me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm /F /E A D7no3 Gm

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 D

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Kolminaisuudenaika 1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Gm*

Hän on elävä leipä, joka on tullut a - las taivaasta antamaan maa - il - mal - le

A^b/G *E^b/G* *D/G* *Cm* *D7*

e - lä - män. Joka tulee hänen luokseen, ei enää nä - e näl - kää, ja

Gm */F* */E* *A* *Am7-5* */G* *F#°* *D7* *Gm*

jo - ka us - koo hä - neen, ei e - nää kos - kaan o - le ja - nois - saan.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Kolminaisuudenaika 2 / Trefaldighetstiden 2

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm* */F* */E* *A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Kolminaisuudenaika 2

Cm *Gm*

Hän on ikuinen Sanasi, joka kulkee kaikki - al - le maa - il - maan

Gm *Ab/G Eb/G D/G Cm*

kohdatakseen ihmiset ja uudistaakseen hei-dän e - lä - män-sä. Kaikkialla ta-pah-tuu

D7 *Cm D7*

ih-me-i-tä, kun ihmiset tunnistavat Poikasi, Va-pah-ta-jam-me.

Gm /F /E A Am7-5 /G F#° D7

Hä-nel - tä me o - pim - me, et - tä o - let I - säm-me, ja

Gm D7/G Gm Eb7 D7no3 D

hä-nes-sä me nä-em-me si-nun rak - kau - te - si.

Prefaation päätös 1: B1

Eb Cm Gm/Bb D7/A Gm

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko-ko

Ab/G Eb/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis-tää si-nun ni-me - ä - si ja

D7^{no3} *Gm*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah - dom - me

A^b/G E^b/G D/G *Gm /F /E A* *D7^{no3}* *Gm*

y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja pal - vo - en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Kirkkovuoden loppu / Kyrkoårets slut

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 D

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Kirkkovuoden loppu

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Gm*

Hänessä sinä annat meille tulevaisu - den ja toi - von.

Gm *Ab/G Eb/G D/G*

Me valvomme ja rukoilemme odottaen suur-ta päi - vää - si

Cm *D7 Gm /F*

ja vietämme tätä ehtoollista taivaallisena a - te - ri - a - na, jot-ta ker-ran

/E A Am7-5 /G F#° D7 Gm D7/G Gm

sai - sim-me viet-tää si - tä uu - del-leen val - ta - kun - nas - sa - si.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Maria-päivät/Mariadagar

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm* */F* */E* *A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Maria-päivät

Cm *Gm*

Sinä kohtaat meidät Pojassasi, joka syntyi Ma - ri - as - ta. Sinä siunaat

Gm *Ab/G* *Eb/G* *D/G* *Cm*

meitä ja o - tat mei-dät pal - ve-luk-see - si. Marian kanssa

Cm *D7* *Gm* */F* */E* *A*

me ylistämme suu - ruut - ta - si ja rie - mui - sem - me si - nus - ta,

Am7-5 */G* *F#°* *D7* *Gm*

Ju - ma - la, Pe - las - ta - jam - me.

Prefaation päätös 1: B1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G D/G* *Gm /F /E A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *Gm*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 1 / Allmän 1

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7no3* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

Eb7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Yleinen 1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Gm*

Sinä kannat maailmaa kä - sis - sä - si ja kutsut meitä kaik - ki - a

Ab/G Eb/G D/G Cm D7

ni - mel - tä. Jokaisen ihmisen olet luonut ku - vak - se - si.

Gm /F /E A Am7-5 /G F#° D7 Gm

An-noit meil-le e - lä-män, jot - ta e - läi-sim-me lä - hel - lä - si.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 2 / Allmän 2

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Yleinen 2

Cm *Gm*

Kristuksessa, Vapahtajassamme ja ys - tä - väs - säm - me, annat meille

Gm *Ab/G Eb/G D/G* *Cm* *D7*

i - kui - sen e - lä - män. Siksi yk - si - kään ih - mi - nen

Gm */F* */E* *A* *Am7-5* */G* *F#°* *D7* *Gm*

ei jää il - man toi - vo - a ei - kä vail - le rak - kaut - ta - si.

Prefaation päätös 1: B1

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G D/G* *Gm /F /E A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *Gm*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 3 / Allmän 3

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti - as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^{b7} *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Yleinen 3

Cm *Gm* *Ab/G Eb/G D/G*

Sinä kohtaat mei-dät sa-nas-sa, lei-väs-sä ja vii - nis - sä,

Cm *Gm Gm/F C/E D7 Gm*

hiljaisuudessa, ru - ko - uk - ses - sa ja lau - lus - sa.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistes i ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *Cm D7/A Gm*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A D7^{no3} Gm

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

* PYHÄ/SANCTUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

PYHÄ 1 / HELIG 1

Pyhä 1: B1

2011/2015

F Bb/F C7/F F BbΔ C/Bb C F F Bb/F

S Py-hä, py-hä, py - hä Her - ra Se - ba - ot. Tai - vaat ja

C7/F F C/E D7 G sus4 G G G/F C/E Cm/Eb D7 Em7-5 D7/F#

maa o - vat täyn-nä kirk - ka - ut - ta - si. Hoo-si - an - na kor-keuk-

C°/G Gm /F C/E F Dm7 G/D G G7 C sus4 C Bb F/A Gm7 C7/G

sis - sa. Siu - nat - tu ol-koon hän, jo-ka tu-lee Her - ran

F C/E Dm7 C C7 F

ni-meen. Hoo - si - an - na kor - ke-uk - sis - sa.

EHTOOLLISRUKOUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. Seurakunnan vastaussanat voidaan myös laulaa, katso s. 364.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kiinteä kohta tässä kohdassa Päämessussa ja Messussa.

LEIVÄN MURTAMINEN / FRACTIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

RAUHAN TERVEHDYS / PAX

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

* JUMALAN KARITSA / AGNUS DEI

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

JUMALAN KARITSA 2 / O GUDS LAMM 2

Jumalan Karitsa 2: B1

2011

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Dm Gm6/D Em/D Dm7 Em/D Gm6/D Gm/D Dm Dm Bm7-5

S Ka - rit - sa, jo - ka kan-nat maa - il-man syn - nin, ar - mah-da,

E7 A7 Dsus4 Dm F Dm7/F C/F F

ar - mah-da mei - tä. Ka - rit - sa, jo - ka kan-nat maa - il-man

Gm/F F Gm7 F/A Bb C7 F sus4 F Dm Gm6/D Em/D

syn - nin, ar - mah-da mei - tä. Ka - rit - sa, jo - ka

Dm7 Em/D Gm6/D Bb/D D no3 E7sus4 E7 A

kan-nat maa - il-man syn - nin, an-na meil-le rau - ha - si.

EHTOOLLISEN VIETTO / COMMUNIO

Päämessun ja Messun kiinteä kohta.

KIITOSRUKOUS EHTOOLLISEN JÄLKEEN

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Rukous voidaan valita kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija, tai seurakunta lukee sen yhdessä. Monet rukouksista soveltuvat luettavaksi vuorolukuna. Kiitosrukoukseen voidaan liittää myös esirukousaiheita.

LÄHETTÄMINEN

*Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

*YLISTYSVIRSI tai YLISTYS/BENEDICAMUS

Voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYS 1 / LOVPRISNING 1

Ylistys 1: B1

2014

F/C Bb/C F F/E F/Eb BbΔ/D Bbm/Db

P/E Y - lis - tä - kää ja kiit - tä - kää Her - ra.

F/C Bb/C F/C Gb/C F/Eb Bb/D A7/C# Dm

S Her - ran ol - koon kii - tos, Her - ran ol - koon y - lis - tys.

G/B C A7/C# Dm Eb Eb/Db F/C C

Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja.

* SIUNAUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. (Jumalanpalveluksen osalta katso myös s. 10.)
Siunauksen yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Siunauksen jälkeen voidaan laulaa kolminkertainen Aamen.

Seurakunnan vastaus siunauksen jälkeen,
Jumalanpalvelusmusiikki B

Am Dm Gm7 C7sus4 C7 Dbadd9 Db Cm/Eb Eb7 F

S Aa - men, aa - men, aa - - - men.

LÄHETTÄMISSANAT

Lähetämissanat voidaan lausua tässä tai aivan lopussa. Kohdan voi myös jättää pois. Lähetämissanoina voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehdoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Lähetämissanat voidaan lausua lyhyenä tervehdyksenä (heti Siunauksen jälkeen) tai ne voidaan muotoilla pidemmiksi, lähettämisen sisältöä kuvaaviksi lähettämissanoina (jotka sijoitetaan Lähetäminen-osan loppuun).

VIRSI**PÄÄTÖSMUSIIKKI/POSTLUDIUM**

Jumalanpalvelus voidaan päättää virteen (ellei virttä ole laulettu jo aikaisemmin Lähetäminen-osassa) ja/tai päätösmusiikkiin. Voidaan poistua (risti)kulkueena.

**Päämessu,
Messu/Jumalanpalvelus**

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI C

Päämessu, Messu/Jumalanpalvelus

KOKOONTUMINEN

KELLOJENSOITTO

Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla, jos se on mahdollista.

VIRSI

Virren aikana voi olla (risti)kulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

JOHDANTOSANAT

Trinitaarinen alkusiunaus on kiinteä kohta Päämessussa ja Messussa/Jumalanpalveluksessa. Alkusiunauksen jälkeen jatketaan jollakin kirkkokäsikirjan johdantosanoista, vapaasti muotoilluilla johdantosanoilla tai Introituksella. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, johdantosanoja voi edeltää lausuttu tai laulettu Pyhä-hymni. Johdantosanat voidaan muotoilla Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon johdattavaksi puheeksi. Monet ehdotetuista johdantosanoista soveltuvat luettavaksi yhdessä ääneen tai vuorolukuna.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, trinitaarisen alkusiunauksen jälkeen voi seurata lausuttu tai laulettu Pyhä, katso s. 336–339.

P/E Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot.

Koko maa on täynnä sinun kirkkauttasi.

ANTEEKSIPIYNTÖ

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksipyyntö (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksipyyntö voidaan vaihtoehtoisesti liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79.

ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS

Anteeksianto tai Armonvakuutus on Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksianto/Armonvakuutus (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksianto voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Anteeksiannon yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Jos maallikko johtaa Jumalanpalveluksen, johon sisältyy Anteeksiapyyntö, käytetään Anteeksiannon sijaan Armonvakuutusta.

KIITOSRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosrukous (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Kiitosrukous rukoillaan joko Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen jälkeen. Voidaan käyttää jotakin kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai muuta rukousta.

JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Jumalan varaan jättäytyminen on valinnainen kohta Messussa/Jumalanpalveluksessa, jossa se voi korvata Anteeksiapynnön ja Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen. Jumalan varaan jättäytyminen voidaan myös liittää Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Tätä kohtaa ei käytetä Päämessussa. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Jumalan varaan jättäytyminen (tai vaihtoehtoisesti Anteeksiapyyntö ja Anteeksianto/Armonvakuutus sekä Kiitosrukous) on kiinteä kohta.

HERRA, ARMAHDA / KYRIE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.

HERRA, ARMAHDA 4 / KRISTUSROP 4

Herra, armahda 4: C1

Voidaan laulaa myös kolminkertaisena. Tällöin jokainen tekstiosio (Herra, armahda / Kristus, armahda / Herra, armahda) lauletaan kolmeen kertaan sävelmän aikana. Kreikankielinen teksti voidaan laulaa vastaavalla tavalla.

Dm *A* *A7*

S Her - ra, ar - mah-da, Kris - tus, ar - mah-da,
Ky - ri - e e - le - i - son, Chris - te e - le - i - son,

Dm *Gm* *Dm/A* *A* *Dm*

Her - ra, ar - mah - da.
Ky - ri - e e - le - i - son.

HERRA, ARMAHDA 5 / KRISTUSROP 5

Herra, armahda 5: C2

Ensimmäinen kerta P/E, toinen kerta S

Dm /F Gm Dm F C Dm A

Her - ra, ar - mah-da. Kris - tus, ar - mah-da.

Dm Dm/F ¹Gm Dm ²Em7-5 A

Her - ra, ar - mah-da. ar - mah-da.

* YLISTYSLAULU / GLORIA JA LAUDAMUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.

Laudamuksena voidaan käyttää myös jotakin *Ruotsin kirkon virsikirjan* Pyhälle

Kolminaisuudelle osoitettua ylistysvirttä. Ylistyslaulu voidaan jättää pois paastonaikana.

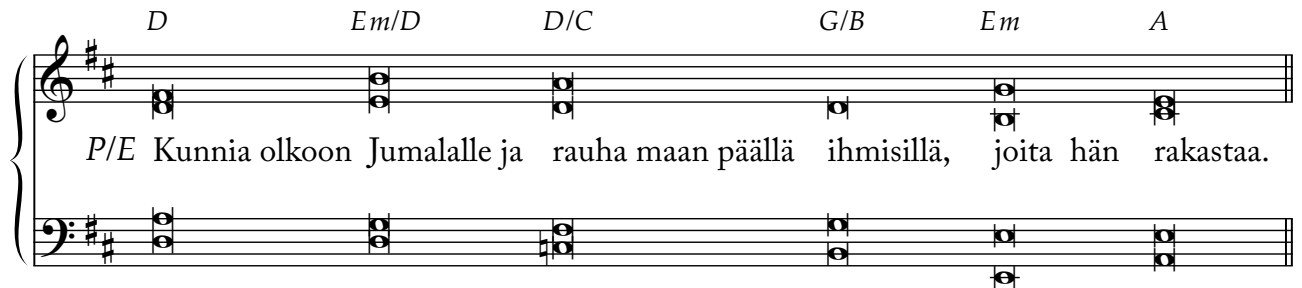
YLISTYSLAULU 11 / LOVSÅNGEN 11

Ylistyslaulu 11: C1

Kertosäkeessä 1-3 valitaan joko "Gloria" tai "Kunnia".

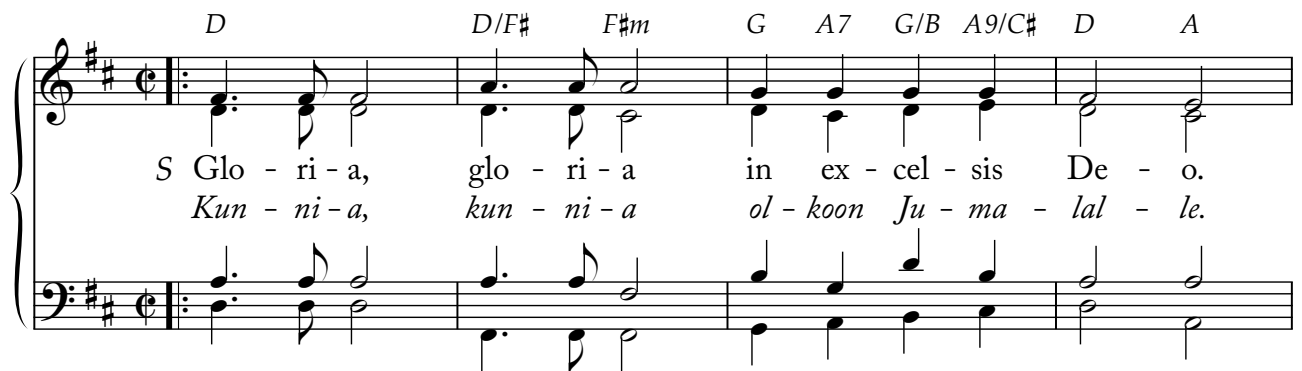
1998

D Em/D D/C G/B Em A

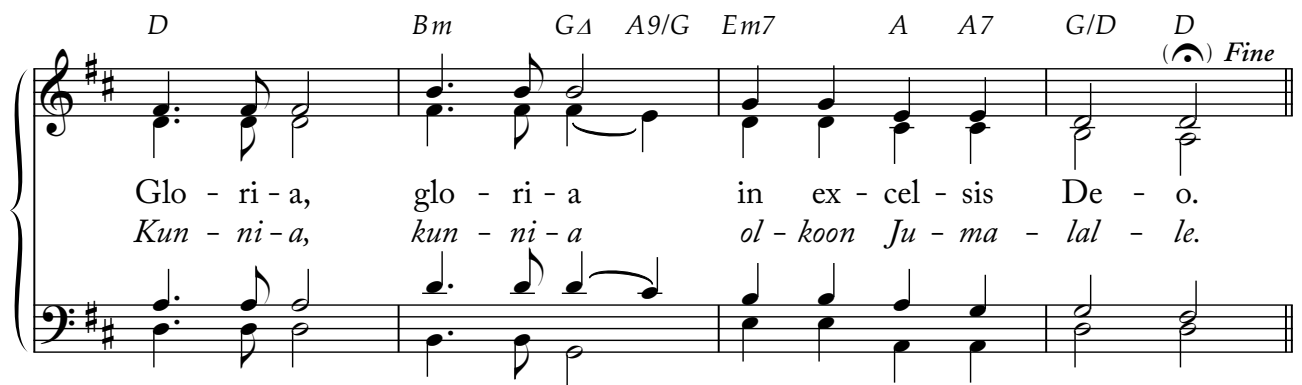
P/E Kunnia olkoon Jumalalle ja rauha maan päällä ihmisillä, joita hän rakastaa.

D D/F# F#m G A7 G/B A9/C# D A

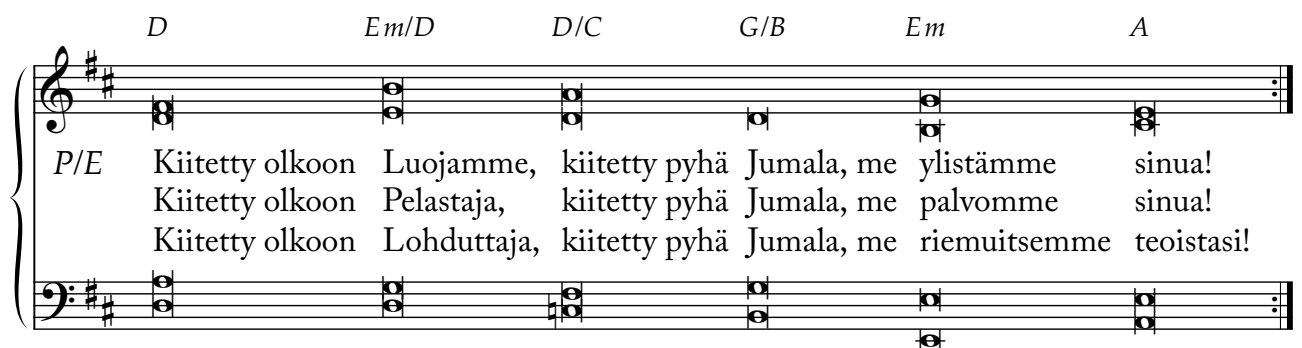
S Glo - ri - a, glo - ri - a in ex - cel - sis De - o.
Kun - ni - a, kun - ni - a ol - koon Ju - ma - lal - le.

D Bm GA A9/G Em7 A A7 G/D D (Fine)

Glo - ri - a, glo - ri - a in ex - cel - sis De - o.
Kun - ni - a, kun - ni - a ol - koon Ju - ma - lal - le.

D Em/D D/C G/B Em A

P/E Kiitetty olkoon Luojamme, kiitetty pyhä Jumala, me ylistämme sinua!
Kiitetty olkoon Pelastaja, kiitetty pyhä Jumala, me palvomme sinua!
Kiitetty olkoon Lohduttaja, kiitetty pyhä Jumala, me riemuitsemme teoistasi!

PÄIVÄN RUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Päivän rukous luetaan *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*. Rukouksen voi aloittaa vuoro-tervehdyksellä (salutaatio), joka voidaan lukea tai laulaa, katso s. 342.

SANA

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

PSALMI

Psalmi on valinnainen kohta. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevia psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos käytetään psalmia, Vanhan testamentin lukukappale voidaan jättää lukematta. Voidaan käyttää myös raamattuhymniä.

EPISTOLA

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

VIRSI

Virren käytöstä, katso s. 10.

* EVANKELIUMI

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Evankeliumin ilmoittaminen ja päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s.10.

HALLELUJA

Kohta on valinnainen. Musiikki, katso s. 344–345.

SAARNA

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Saarnatekstinä käytetään yhtä tai useampaa *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevaa päivän tekstiä. Suurina juhlapäivinä, kuten ensimmäisenä adventtisunnuntaina ja joulupäivänä, saarnan lähtökohtana voi olla kyseiselle pyhäpäivälle annettu vaihtoehtoinen lukukappale, joka luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin joko Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Saarnaa voi seurata musiikki tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä mietiskelemään päivän sanomaa. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

* USKONTUNNUSTUS/CREDO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Uskontunnustus voidaan korvata Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä.

VIRSI

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

ANTEEKSIOPYNTÖ, ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS, KIITOSRUKOUS tai JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan vaihtoehtoisesti sijoittaa Kokoontuminen-osaan tai osaksi Kirkon esirukousta. Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohdat ovat valinnaisia. Messussa/Jumalanpalveluksessa Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous voidaan korvata Jumalan varaan jättäytymisellä. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat kiinteitä kohtia tai ne korvataan Jumalan varaan jättäytymisellä. Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta. Messussa/Jumalanpalveluksessa voidaan vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen liittää osaksi esirukousta. Katso lähemmin Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44–54.

KIRKON ESIRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kirkon esirukous on kiinteä kohta, katso kirkkokäsikirjan s. 33. Rukouksen voi muotoilla kirkkokäsikirjassa olevien tai muiden esirukousten pohjalta, ja siihen voidaan liittää laulettava tai luettava rukouslause. Esirukoukseen voidaan myös liittää Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus (Messussa/Jumalanpalveluksessa vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen). Katso Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44, 50 ja 52.

Laulettavat rukouslauseet, katso s. 346–348.

Laulettavat esirukoukset, katso s. 349 ja 357.

KIITOSATERIA

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Herran rukous on kiinteä kohta Kirkon esirukouksen jälkeen. Päämessussa ja Messussa Herran rukous tulee Ehtoollisrukouksen jälkeen.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, jatketaan Lähettäminen-osasta, katso s. 277.

KIITOSATERIA

VIRSI (UHRIVIRSI/OFFERTORIUM)

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille ja alttari katetaan. Päämessussa kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä. Messussa kohdat ovat kiinteitä silloin, kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena. Jos kolehtia ei ole jo kerätty, se voidaan kerätä virren aikana tai Lähettäminen-osassa. Kolehti voidaan tuoda alttarille.

* YLISTÄMINEN / SURSUM CORDA JA PREFATIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä.

YLISTÄMISEN JOHDANTO 1 / LOVSÄGELSENS INLEDNING 1

Ylistämisen johdanto 1: C1

2011

Cm C sus4/D Cm/E^b Fm7 B^b

P/E Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

E^b Cm /B^b D7/A G

S Me y - len - näm - me sy - dä - mem - me.

C F /A G sus4 G C

P/E Kiit - tä - kää Ju - ma - laa.

G C /B^b F/A C/G F6 G C

S Hä - nel - le yk - sin kii - tos ja kun - ni - a.

YLISTÄMISEN JOHDANTO 2 / LOVSÄGELSENS INLEDNING 2

Ylistämisen johdanto 2: C1

2011

Cm C sus4/D Cm/Eb Fm7 Bb

P/E A - vat - kaa sy - dä - men - ne.

Eb Cm /Bb D7/A G

S Me a - vaam - me sy - dä - mem - me.

C F /A G sus4 G C

P/E Vir - rat - koon kii - tok - sem - me.

G C /Bb F/A C/G F6 G C

S Ju - ma - lan ol - koon kii - tos ja kun - ni - a.

PREFAATIO/PREFATIONEN

Adventti/Advent

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Adventti

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G

Kun aika oli täyttynyt, sinä lä - he - tit hänet ilmoittamaan köyhille

(Fm Eb/G) B^b Cm/E^b

i - lo - sanoman, julistamaan vangituille vapautusta ja sokeille

Cm/E^b (Fm F[#]°) G Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b

nä - kön - sä saamista. Hänen kauttaan uu - dis - tat kaiken,

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

tänään ja sinä päivänä, jolloin hän tulee takaisin kirk - kau - dessaan.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb *Cm/Eb* *(Fm F#o) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb *(Fm F#o) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Joulu/Jul

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Joulu

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G

Sinä rakastit maail - maa niin paljon, et - tä annoit Poikasi tulla ihmiseksi

(Fm Eb/G) Bb Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab

mei - dän tähtemme. Hänessä me olemme si - nun kansaasi,

Cm/Eb (Fm F#°) G

pelastettuja pimeydestä ihmeel - li - seen valoosi.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb *Cm/Eb* *(Fm F#o) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb *(Fm F#o) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Paastonaika/Kärsimysaika 1 / Fastan/Passionstiden 1

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/Eb (Fm F#o) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/Eb (Fm F#o) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Paastonaika/Kärsimysaika 1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *Eb/G*

Hän kulki kärsimyksen ja kuuliai - suu - den tien, jot - ta kaikki

Eb/G *(Fm Eb/G) B^b*

häneen uskovat pelastuisivat kuole - mas - ta elämään,

Cm/E^b *(Fm F[♯]°) G*

ja ehtoollisellaan hän osoittaa meille äärettömän rak - kau - tensa.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *E^b/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) B^b *Cm/E^b* *(Fm F[#]°) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/E^b *(Fm F[#]°) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Pääsiäinen/Påsk

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko ja päätös Pääsiäinen

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *E^b/G*

Hänet sinä olet herät - tä - nyt kuolleista ja siten synnyttänyt meidät uudelleen

(Fm Eb/G) B^b *Cm* *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *E^b/G* *(Fm Eb/G) B^b*

e - lä - vään toivoon. Kaikki van - ha on mennyttä, langennut luomakunta on lu - nas - tettu,

Cm/E^b *(Fm F[#]°) G* *Cm*

ja elämä on puhjennut uu - te - na hänessä. Siksi koko maailma säteilee pääsi -

(Fm Eb/G) Fm/A^b *E^b/G* *(Fm Eb/G) B^b* *Cm/E^b* *(Fm F[#]°) G*

äi - sen riemussa, ja me laulamme kun - ni - aasi ja ylistämme sinua lak - kaa - matta:

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI C

PREFAATIO/PREFATIONEN

Helluntai/Pingst

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Helluntai

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *Cm/E^b*

Sinä olet lähettänyt meille to - tuu - den Hengen, auttajan, joka on

(Fm F#^o) G *Cm*

ai - na kanssamme. Luomakunta uudistuu, ja sanoma sinusta leviää

(Fm Eb/G) Fm/A^b *E^b/G*

kaik - ki - alle. Sinä lähetät meidät kirkkona todistamaan Jeesuksesta

(Fm Eb/G) B^b *Cm/E^b* *(Fm F#^o) G*

Kris - tuk - sesta ja toteuttamaan tahtoasi maa - il - massa.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb *Cm/Eb* *(Fm F#o) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb *(Fm F#o) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Kolminaisuudenaika 1 / Trefaldighetstiden 1

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/Eb (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/Eb (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Kolminaisuudenaika 1

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G

Hän on e - lä - vä leipä, joka on tullut alas taivaasta antamaan maail -

(Fm Eb/G) Bb Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab

mal - le elämän. Joka tulee hänen luokseen, ei enää nä - e nälkää,

Cm/Eb (Fm F#°) G

ja joka uskoo häneen, ei enää koskaan o - le janoissaan.

Prefaation päätös 1: C1

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb Cm/Eb (Fm F#o) G

jou-kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb (Fm F#o) G

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 1 / Allmän 1

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Yleinen 1

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

Sinä kannat maailmaa kä - sis - säsi ja kutsut meitä kaik - ki - a nimeltä.

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Cm/E^b

Jokaisen ihmisen olet luonut ku - vak - sesi. Annoit meille elämän,

(Fm F[#]°) G

jotta eläisimme lä - hel - lä sinua.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b* *E^b/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) B^b *Cm/E^b* *(Fm F[#]°) G*

jou-kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/A^b*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/E^b *(Fm F[#]°) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 2 / Allmän 2

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/A^b Eb/G (Fm Eb/G) B^b

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/E^b (Fm F[#]°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Yleinen 2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Kristuksessa, Vapahtajassamme ja ys - tä - vässäme, annat meille

(Fm Eb/G) Bb *Cm* *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

i - kui - sen elämän. Siksi yksikään ihminen ei jää il - man toivoa

Cm/Eb *(Fm F#°)* *G*

eikä vaille rak - kaut - tasi.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb *Cm/Eb* *(Fm F#o) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb *(Fm F#o) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 3 / Allmän 3

Prefaation johdanto 1: C1

2011/2012/2014

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Totisesti on oikein y - lis - tää sinua, kaikkivaltias Isä, py - hä Jumala.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Herramme Jeesuksen Kris-tuk-sen kautta.

Prefaation johdanto 2: C2

Cm (Fm Eb/G) Fm/Ab Eb/G (Fm Eb/G) Bb

P/E Sinulle kuuluu y - lis - tyksemme, Luojamme, e - lä - män antaja.

Cm/Eb (Fm F#°) G

Sinua me tahdomme kiittää ja ylistää Jeesuksen Kris - tuk - sen kautta.

Prefaation jatko Yleinen 3

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Sinä kohtaat meidät sanassa, leiväs - sä ja viinissä,

Cm/Eb *(Fm F#o) G*

hiljaisuudessa, rukoukses - sa ja laulussa.

Prefaation päätös 1: C1

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab* *Eb/G*

Siksi me tahdomme yhdessä kaikkien us - kol - listesi ja koko taivaallisen

(Fm Eb/G) Bb *Cm/Eb* *(Fm F#°) G*

jou - kon kanssa ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

Prefaation päätös 2: C2

Cm *(Fm Eb/G) Fm/Ab*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kanssa,

Cm/Eb *(Fm F#°) G*

tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en laulaa:

* PYHÄ/SANCTUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

PYHÄ 2 / HELIG 2

Pyhä 2: C1

1989

C Dm7 C/E F Dm7 G Am7 G/B C B $\flat$ /D C7/E

S Py - hä, py - hä, py - hä, kaik - ki -

F /A G C/E G7/D C G/B Am

val - ti - as Her - - - ra. 1. Si - nun lois - tee - si
2. O - le siu - nat - tu

Em Em7 F G7 A sus4 A Dm Dm7

täyt - tää maa - il - man. Y - lis - tys
Kris - tus, ku - nin - gas.

C/E ¹ G sus4 G G7 ² G sus4 G7 C

si - nul - le soi - koon! soi - koon!

EHTOOLLISRUKOUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. Seurakunnan vastaussanat voidaan myös laulaa, katso s. 364.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kiinteä kohta tässä kohdassa Päämessussa ja Messussa.

LEIVÄN MURTAMINEN / FRACTIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

RAUHAN TERVEHDYS / PAX

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

* JUMALAN KARITSA / AGNUS DEI

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

JUMALAN KARITSA 3 / O GUDS LAMM 3

Jumalan Karitsa 3: C1

Em *Am* *Am6* *Em*

S Ju - ma - lan Ka - rit - sa, syn - tim - me

F#7 *B7* *B7* *Em*

kan - nat, ar - mah - da. da. Rau - ha - si suo.

EHTOOLLISEN VIETTO / COMMUNIO

Päämessun ja Messun kiinteä kohta.

KIITOSRUKOUS EHTOOLLISEN JÄLKEEN

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Rukous voidaan valita kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija, tai seurakunta lukee sen yhdessä. Monet rukouksista soveltuvat luettavaksi vuorolukuna. Kiitosrukoukseen voidaan liittää myös esirukousaiheita.

LÄHETTÄMINEN

*Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

*YLISTYSVIRSI tai YLISTYS/BENEDICAMUS

Voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYS 2 / LOVPRISNING 2

Ylistys 2: C1

2015

Chords: C4, F/C, C, F/C, G/B, C

P/E Me kii-täm-me Ju - ma - laa. S Me

Chords: Bb, F, G, C, G7/D, C/E, C, C7

kii-täm-me Ju - ma - laa. Hal-le - lu - ja, hal-le-

Chords: F, A, /C#, Dm, /C, G/B, Am7, G, C

lu - ja, hal - le - lu - ja.

* SIUNAUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. (Jumalanpalveluksen osalta katso myös s. 10.)
Siunauksen yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Siunauksen jälkeen voidaan laulaa kolminkertainen Aamen.

Seurakunnan vastaus siunauksen jälkeen,
Jumalanpalvelusmusiikki C

The musical score is written for piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody is primarily in the treble clef. The lyrics are: "S Aa - men, aa - men, aa - - - - men." The music is in common time (C). Chord markings above the staff are: C, F/C, Bb, F, and C. The piece ends with a double bar line.

LÄHETTÄMISSANAT

Lähetämissanat voidaan lausua tässä tai aivan loppussa. Kohdan voi myös jättää pois. Lähetämissanoina voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehtoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Lähetämissanat voidaan lausua lyhyenä tervehdyksenä (heti Siunauksen jälkeen) tai ne voidaan muotoilla pidemmiksi, lähettämisen sisältöä kuvaaviksi lähettämissanoina (jotka sijoitetaan Lähetäminen-osan loppuun).

VIRSI**PÄÄTÖSMUSIIKKI/POSTLUDIUM**

Jumalanpalvelus voidaan päättää virteen (ellei virttä ole laulettu jo aikaisemmin Lähetäminen-osassa) ja/tai päätösmusiikkiin. Voidaan poistua (risti)kulkueena.

Päämessu,
Messu/Jumalanpalvelus

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI D

Päämessu, Messu/Jumalanpalvelus

KOKOONTUMINEN

KELLOJENSOITTO

Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla, jos se on mahdollista.

VIRSI

Virren aikana voi olla (risti)kulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

JOHDANTOSANAT

Trinitaarinen alkusiunaus on kiinteä kohta Päämessussa ja Messussa/Jumalanpalveluksessa. Alkusiunauksen jälkeen jatketaan jollakin kirkkokäsikirjan johdantosanoista, vapaasti muotoilluilla johdantosanoilla tai Introituksella. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, johdantosanoja voi edeltää lausuttu tai laulettu Pyhä-hymni. Johdantosanat voidaan muotoilla Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon johdattavaksi puheeksi. Monet ehdotetuista johdantosanoista soveltuvat luettavaksi yhdessä ääneen tai vuorolukuna.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, trinitaarisen alkusiunauksen jälkeen voi seurata lausuttu tai laulettu Pyhä, katso s. 336–339.

P/E Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot.

Koko maa on täynnä sinun kirkkauttasi.

ANTEEKSIOPYNTÖ

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksipyyntö (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksipyyntö voidaan vaihtoehtoisesti liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79.

ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS

Anteeksianto tai Armonvakuutus on Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksianto/Armonvakuutus (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksianto voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Anteeksiannon yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Jos maallikko johtaa Jumalanpalveluksen, johon sisältyy Anteeksipyynnö, käytetään Anteeksiannon sijaan Armonvakuutusta.

KIITOSRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosrukous (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Kiitosrukous rukoillaan joko Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen jälkeen. Voidaan käyttää jotakin kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai muuta rukousta.

JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Jumalan varaan jättäytyminen on valinnainen kohta Messussa/Jumalanpalveluksessa, jossa se voi korvata Anteeksipyynnön ja Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen. Jumalan varaan jättäytyminen voidaan myös liittää Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Tätä kohtaa ei käytetä Päämessussa. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Jumalan varaan jättäytyminen (tai vaihtoehtoisesti Anteeksipyynnö ja Anteeksianto/Armonvakuutus sekä Kiitosrukous) on kiinteä kohta.

HERRA, ARMAHDA / KYRIE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.

HERRA, ARMAHDA 6 / KRISTUSROP 6

Herra, armahda 6: D1

Voidaan laulaa myös niin, että P/E aloittaa ja S jatkaa.

2011

Dm7 E sus4 Am Am Em/G F add9 F /E Dm7 Em7

S Ky - ri - e e - lei - son, Her - ra, ar - mah -

F add9 F Dm7 G7 C add9 C FΔ C/E Dm7 E sus4

da. Chris - te e - lei - son, Kris - tus, ar - mah -

Am (♩) G F/G G7

da. P/E Si - nä tun - net e - lä - mäm - me ja tar - peem - me
Si - nä tun - net su - rum - me ja i - lom - me

F/C C G F/G G7 F/C C

tie - dät. Kuu - le huu - tom - me, kuu - le ru - kouk - sem - me.
ai - heet. Kuu - le lau - lum - me, kuu - le huo - kauk - sem - me.

* YLISTYSLAULU / GLORIA JA LAUDAMUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.
Laudamuksena voidaan käyttää myös jotakin *Ruotsin kirkon virsikirjan* Pyhälle
Kolminaisuudelle osoitettua ylistysvirttä. Ylistyslaulu voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYSLAULU 12 / LOVSÅNGEN 12

Ylistyslaulu 12: Gloria D1

2011/2014

G C/G D sus4 D G C/G

P/E Kun - ni - a ol - koon Ju - ma - lan!

G D/F# Em7 A sus4 A7 G/D D7

Hän mei - dät loi, ar - mon toi, aut - taa voi.

Ylistyslaulu 12: Laudamus D1

(G) G/B C D

S 1. Kä - del - lä - si si - nä kan - nat maa - il - maa.
2. Kul - jit kes - kel - läm - me täyn - nä ar - mo - a.
3. E - lät mi - nus - sa nyt het - ken jo - kai - sen.

G /B Am7 D G Dm7 G

Si - nun luo-maa-si on tai - vas, me - ret, maa.
Kuo-lit ris - til - lä ja nou - sit kuol - leis - ta. Lau - lam - me:
An - nat kaik-kiin päi-viin voi-man, roh - keu - den.

C D /F# G C /B Am7 D G /B

Glo-ri - a, glo-ri - a, glo - ri - a, kun - ni - a!

C D /F# G C /B Am7 D G

Glo-ri - a, glo-ri - a, glo - ri - a, kun - ni - a!

PÄIVÄN RUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Päivän rukous luetaan *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*. Rukouksen voi aloittaa vuoro-tervehdyksellä (salutaatio), joka voidaan lukea tai laulaa, katso s. 342.

SANA

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

PSALMI

Psalmi on valinnainen kohta. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevia psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos käytetään psalmia, Vanhan testamentin lukukappale voidaan jättää lukematta. Voidaan käyttää myös raamattuhymniä.

EPISTOLA

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

VIRSI

Virren käytöstä, katso s. 10.

* EVANKELIUMI

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Evankeliumin ilmoittaminen ja päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

HALLELUJA

Kohta on valinnainen. Musiikki, katso s. 344–345.

SAARNA

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Saarnatekstinä käytetään yhtä tai useampaa *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevaa päivän tekstiä. Suurina juhlapäivinä, kuten ensimmäisenä adventtisunnuntaina ja joulupäivänä, saarnan lähtökohtana voi olla kyseiselle pyhäpäivälle annettu vaihtoehtoinen lukukappale, joka luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin joko Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Saarnaa voi seurata musiikki tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä mietiskelemään päivän sanomaa. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

* USKONTUNNUSTUS/CREDO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Uskontunnustus voidaan korvata Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä.

VIRSI

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

ANTEEKSIOPYNTÖ, ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS, KIITOSRUKOUS tai JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan vaihtoehtoisesti sijoittaa Kokoontuminen-osaan tai osaksi Kirkon esirukousta. Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohdat ovat valinnaisia. Messussa/Jumalanpalveluksessa Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous voidaan korvata Jumalan varaan jättäytymisellä. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat kiinteitä kohtia tai ne korvataan Jumalan varaan jättäytymisellä. Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta. Messussa/Jumalanpalveluksessa voidaan vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen liittää osaksi esirukousta. Katso lähemmin Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44–54.

KIRKON ESIRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kirkon esirukous on kiinteä kohta, katso kirkkokäsikirjan s. 33. Rukouksen voi muotoilla kirkkokäsikirjassa olevien tai muiden esirukousten pohjalta, ja siihen voidaan liittää laulettava tai luettava rukouslause. Esirukoukseen voidaan myös liittää Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus (Messussa/Jumalanpalveluksessa vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen). Katso Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44, 50 ja 52.

Laulettavat rukouslauseet, katso s. 346–348.

Laulettavat esirukoukset, katso s. 349 ja 357.

KIITOSATERIA

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Herran rukous on kiinteä kohta Kirkon esirukouksen jälkeen. Päämessussa ja Messussa Herran rukous tulee Ehtoollisrukouksen jälkeen.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, jatketaan Lähettäminen-osasta, katso s. 304.

KIITOSATERIA

VIRSI (UHRIVIRSI/OFFERTORIUM)

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille ja alttari katetaan. Päämessussa kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä. Messussa kohdat ovat kiinteitä silloin, kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena. Jos kolehtia ei ole jo kerätty, se voidaan kerätä virren aikana tai Lähettäminen-osassa. Kolehti voidaan tuoda alttarille.

* YLISTÄMINEN / SURSUM CORDA JA PREFATIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä.

YLISTÄMISEN JOHDANTO 2 / LOVSÄGELSENS INLEDNING 2

Ylistämisen johdanto 2: D1

2011

Em /D C D11 G D7sus4 G G/B

P/E A - vat - kaa sy - dä - men - ne

C CΔ Dsus4 D G G/B C D D7

Ju - ma - lal - le. S A - vaam - me sy - dä - mem - me.

G G/B Cadd9 C Dsus4 D Em /D C D11 G

P/E Vir - rat - koon kii - tok - sem - me. S Ju - ma - lan on kii - tos ja kun - ni - a.

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 1 / Allmän 1

Prefaatio: D1

2011

C Em7 F add9 F G sus4 G C Em7 F add9 F G sus4 G

P/E Si-nul-le, Luo - jam-me, soi kii-tos - lau - lum-me.

Am Em/G F add9 F Dm7 G sus4 G C

Tah-dom-me ylistää sinua Jeesuksen Kris-tuk-sen kaut-ta. Sinä kannat maailmaa

C/FF F/G G C

kä-sissäsi ja kutsut kaik - ki - a ni - mel-tä. Jo - kai-sen ihmisen olet luonut

C/F F /A G sus4 G F sus2 F Dm7

ku - vak - se - si. Annoit meille elämän, jotta eläisimme

G sus4 G F add9 F Dm7

lä - hel - lä - si. Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si

G sus4 G F add9 F Dm7 G sus4 G

kans - sa, tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en lau - laa:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 2 / Allmän 2

Prefaatio: D2

2011

C Em7 F add9 F G sus4 G C Em7 F add9 F G sus4 G

P/E Si-nul-le, Luo - jam-me, soi kii-tos - lau - lum-me.

Am Em/G F add9 F Dm7 G sus4 G

Tah-dom-me ylistää sinua Jeesuksen Kris - tuk - sen kaut - ta.

C C/F F F F/G G C

Kristuksessa, Vapahta - jas - samme, annat meille i - kui-sen e - lä-män.

C C/F F /A G^{sus4} G F^{sus2} F

Siksi kukaan ei jää ilman toivoa eikä vaille

Dm7 G^{sus4} G F^{add9} F Dm7

rakkauttasi. Kaikkina aikoina, yhdessä kirkko-si

G^{sus4} G F^{add9} F Dm7 G^{sus4} G

kanssa, tahdomme ylistää nimeäsi ja palvoen laula:

PREFAATIO/PREFATIONEN

Yleinen 3 / Allmän 3

Prefaatio: D3

2011

C Em7 F add9 F G sus4 G C Em7 F add9 F G sus4 G

P/E Si-nul-le, Luo - jam-me, soi kii-tos - lau - lum-me.

Am Em/G F add9 F Dm7 G sus4 G

Tah-dom-me ylistää sinua Jeesuksen Kris - tuk - sen kaut - ta.

C CA FA Dm7 G sus4 G C/E

Sinä kohtaat meidät sanassa, leivässä ja vii-nis-sä, hiljaisuudessa, rukouksessa ja

F/A G sus4 G F add9 F Dm7

lau - lus - sa. Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si

The musical score consists of two staves. The top staff is a vocal line in G major, 4/4 time, with lyrics in Finnish. The bottom staff is a piano accompaniment. The lyrics are: "kans - sa, tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en lau - laa:". The piano accompaniment features a simple harmonic structure with a bass line and a treble line. The vocal line has a melody that is mostly quarter and eighth notes. The piano accompaniment uses a mix of chords and single notes, with some long notes in the bass line.

G sus4 *G* *F add9* *F* *Dm7* *G sus4* *G*

kans - sa, tahdomme ylistää nimeäsi ja pal - vo - en lau - laa:

* PYHÄ/SANCTUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

PYHÄ 3 / HELIG 3

Pyhä 3: D1

2011

C /E Dm7 G G/F C/E Am /G

S En - ke - lei - den lau - lu kai - kuu: Py - hä!

The first system of music features a vocal line in the treble clef and a piano accompaniment in the bass clef. The melody is simple and hymn-like. The lyrics are in Finnish. Chords are indicated above the staff.

F C/E Am7 Dm7 F/G G

Rie - mu - lau - lu tart - tuu mei - hin - kin!

The second system continues the melody and accompaniment. The lyrics are in Finnish. Chords are indicated above the staff.

C /E Dm7 G /F C/E Am /G

Maa ja tai - vas, kaik - ki luo - ma - kun - ta,

The third system continues the melody and accompaniment. The lyrics are in Finnish. Chords are indicated above the staff.

F F/G G F C/E

kii - tos - lau - luun yh - tyy: Py - hä, o - let

The fourth system concludes the piece. The lyrics are in Finnish. Chords are indicated above the staff.

F C F C/E

py - hä, suu - ri, ih - meel - li - nen Ju - ma -

Dm7 F/G G F C/E F G Am /G

la! Py - hä, o - let py - hä.

F C/G G7 C

Si - nun ai - na ol - koon kun - ni - a!

KIITOSATERIA

EHTOOLLISRUKOUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. Seurakunnan vastaussanat voidaan myös laulaa, katso s. 364.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kiinteä kohta tässä kohdassa Päämessussa ja Messussa.

LEIVÄN MURTAMINEN / FRACTIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

RAUHAN TERVEHDYS / PAX

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

* JUMALAN KARITSA / AGNUS DEI

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

JUMALAN KARITSA 4 / O GUDS LAMM 4

Jumalan Karitsa 4: D1

2011

F B $\flat$ /F F Gm7 F add9/A F/A B $\flat$ F add9/A

S Koh - taa mei - dät, Kris - tus, py - hä Ka - rit - sa.
Koh - taa mei - dät lei - väs - sä ja vii - nis - sä.

Gm Gm7 F/G B $\flat$ 6/C C F (♩) B $\flat$ /C

Hoi - da mei - tä rak - kau - del - la - si.
Ar - mah - da ja an - na rau - ha - si.

JUMALAN KARITSA 5 / O GUDS LAMM 5

Jumalan Karitsa 5: D2

2011

Fm7 Ab/Bb Eb Ab/Eb Eb Fm7

S Ju-ma-lan Ka-rit - sa,

Eb/G Bb Cm7 EbΔ/G Abadd9 Ab /G

nyt lei - väs - sä ja vii - nis - sä

Fm7 Bb7 EbΔ/G Cm7 F7sus4 F7

ar-mo-si meil - le lah - joi - tat, syn-tis-ten ys - tä - vä.

Ab/Bb Bb7 Eb G7 Cm9 Cm7 Bbadd9

Ju-ma-lan Ka-rit - sa, nyt lei - väs - sä

Ab EbΔ/G Fm7 Ab/Bb Bb /Ab

ja vii - nis - sä jo - kai-sen kut - sut

Eb/G Cm7 Fm7 Ab/Bb Eb

luok - se - si, ja an - nat rau - ha - si.

EHTOOLLISEN VIETTO / COMMUNIO

Päämessun ja Messun kiinteä kohta.

KIITOSRUKOUS EHTOOLLISEN JÄLKEEN

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Rukous voidaan valita kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija, tai seurakunta lukee sen yhdessä. Monet rukouksista soveltuvat luettavaksi vuorolukuna. Kiitosrukoukseen voidaan liittää myös esirukousaiheita.

LÄHETTÄMINEN

*Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

*YLISTYSVIRSI tai YLISTYS/BENEDICAMUS

Voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYS 3 / LOVPRISNINGEN 3

Ylistys 3: D1

2014

C /E F G^{sus4} G C /E F

P/E Vir - rat - koon kii - tok-sem -

G^{sus4} G C /E F G^{sus4} G C /E F

me. S Me kii - täm-me Ju - ma - laa. Hal-le - lu -

C/E F G7 Am /G F^{add9} F G7^{sus4} G7 C

ja, hal-le - lu - ja, hal - le - lu - ja.

LÄHETTÄMINEN

* SIUNAUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. (Jumalanpalveluksen osalta katso myös s. 10.)
Siunauksen yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Siunauksen jälkeen voidaan laulaa kolminkertainen Aamen.

Seurakunnan vastaus siunauksen jälkeen,
Jumalanpalvelusmusiikki D

F C G Am Dm7 G sus4 G7 C

S Aa - men, aa - men, aa - - - men.

LÄHETTÄMISSANAT

Lähetämissanat voidaan lausua tässä tai aivan lopussa. Kohdan voi myös jättää pois. Lähetämissanoina voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehdoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Lähetämissanat voidaan lausua lyhyenä tervehdyksenä (heti Siunauksen jälkeen) tai ne voidaan muotoilla pidemmiksi, lähettämisen sisältöä kuvaaviksi lähettämiskoiksi (jotka sijoitetaan Lähetäminen-osan loppuun).

VIRSI

PÄÄTÖSMUSIIKKI/POSTLUDIUM

Jumalanpalvelus voidaan päättää virteen (ellei virttä ole laulettu jo aikaisemmin Lähetäminen-osassa) ja/tai päätösmusiikkiin. Voidaan poistua (risti)kulkueena.

Päämessu,
Messu/Jumalanpalvelus

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI E

KOKOONTUMINEN

Päämessu, Messu/Jumalanpalvelus

KOKOONTUMINEN

KELLOJENSOITTO

Jumalanpalvelus aloitetaan kellojensoitolla, jos se on mahdollista.

VIRSI

Virren aikana voi olla (risti)kulkue. Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille.

JOHDANTOSANAT

Trinitaarinen alkusiunaus on kiinteä kohta Päämessussa ja Messussa/Jumalanpalveluksessa. Alkusiunauksen jälkeen jatketaan jollakin kirkkokäsikirjan johdantosanoista, vapaasti muotoilluilla johdantosanoilla tai Introituksella. Kun vietetään Jumalanpalvelusta, johdantosanoja voi edeltää lausuttu tai laulettu Pyhä-hymni. Johdantosanat voidaan muotoilla Anteeksipyyntöön ja Anteeksiantoon johdattavaksi puheeksi. Monet ehdotetuista johdantosanoista soveltuvat luettavaksi yhdessä ääneen tai vuorolukuna.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, trinitaarisen alkusiunauksen jälkeen voi seurata lausuttu tai laulettu Pyhä, katso s. 336–339.

P/E Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot.

Koko maa on täynnä sinun kirkkauttasi.

ANTEEKSIOPYNTÖ

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksipyyntö (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksipyyntö voidaan vaihtoehtoisesti liittää osaksi Kirkon esirukousta tai sen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79.

ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS

Anteeksianto tai Armonvakuutus on Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksianto/Armonvakuutus (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Anteeksianto voidaan liittää myös Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Anteeksiannon yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Jos maallikko johtaa Jumalanpalveluksen, johon sisältyy Anteeksipyyntö, käytetään Anteeksiannon sijaan Armonvakuutusta.

KIITOSRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kiitosrukous (tai Jumalan varaan jättäytyminen) on kiinteä kohta. Kiitosrukous rukoillaan joko Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen jälkeen. Voidaan käyttää jotakin kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai muuta rukousta.

JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Jumalan varaan jättäytyminen on valinnainen kohta Messussa/Jumalanpalveluksessa, jossa se voi korvata Anteeksipyynnön ja Anteeksiannon tai Armonvakuutuksen. Jumalan varaan jättäytyminen voidaan myös liittää Kirkon esirukouksen yhteyteen, katso kirkkokäsikirjan s. 79. Tätä kohtaa ei käytetä Päämessussa. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Jumalan varaan jättäytyminen (tai vaihtoehtoisesti Anteeksipyyntö ja Anteeksianto/Armonvakuutus sekä Kiitosrukous) on kiinteä kohta.

HERRA, ARMAHDA / KYRIE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.

HERRA, ARMAHDA 7 / KRISTUSROP 7

Herra, armahda 7: E1

2014/muok.

Em/G B7/F# Em /G B Em B7 Em /G B

P/E Kris - tus, kuu - le huu - tom-me. S Kris - tus, kuu - le huu - tom-me.

Em/G B/F# Em Em/D Am/C Am6/C B Em D G /B Am D7 G

P/E Va-lai-se pi-me-y - tem - me. S Va-lai-se pi-me-y - tem - me.

Em B7 Em /G B Em B7 Em /G B

P/E An - na meil - le ar - mo-si. S An - na meil - le ar - mo-si.

Am Em/G B7sus4 B7 Em/G E7/G# Am Em/G B7sus4 B7 Em

P/E Kään - nä kat-see-si mei - hin. S Kään - nä kat-see-si mei - hin.

* YLISTYSLAULU / GLORIA JA LAUDAMUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen.
Laudamuksena voidaan käyttää myös jotakin *Ruotsin kirkon virsikirjan* Pyhälle
Kolminaisuudelle osoitettua ylistysvirttä. Ylistyslaulu voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYSLAULU 13 / LOVSÅNGEN 13

Ylistyslaulu 13: Gloria E1

2011

F Dm7 Gm7 C7 Am7 Dm G7/B C

P/E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - keuk - sis - sa ja

B $\flat$ C/B $\flat$ Am7 Dm Gm C7 F

maas - sa rau - ha ih - mi - sil - lä, joi - ta hän ra - kas - taa.

KOKOONTUMINEN *Ylistyslaulu / Gloria ja Laudamus*

Ylistyslaulu 13: Laudamus E1

F FΔ/A B♭ C7 Dm

S 1. Nyt juh - lii luo - ma - kun - ta, käy tai - vas
 2. Oi kii - tos, aut - ta - jam - me, kun saa - vut
 3. Nyt sy - dä - mem - me lau - laa, käy Hen - ki

Gm/B♭ C F F7 D/F# Gm7 C F C/E Dm7

lau - la - maan, kun kai - ken täy - tät ar - mol - la, ja
 luok - sem - me. Näin an - nat meil - le it - se - si ja
 tans - si - maan. Hän roh - kai - see ja loh - dut - taa, hän

Gm7 C Am7 D7 D/F# Gm C

o - ma - si on ko - ko maa. Kun kai - ken täy - tät
 toi - von tuot maa - il - mal - le. Näin an - nat meil - le
 rie - mul - laan uu - dis - taa maan. Hän roh - kai - see ja

F C/E Dm Gm7 C C7 F

ar - mol - la, ja o - ma - si on ko - ko maa.
 it - se - si ja toi - von tuot maa - il - mal - le.
 loh - dut - taa, hän rie - mul - laan uu - dis - taa maan.

PÄIVÄN RUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Päivän rukous luetaan *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*. Rukouksen voi aloittaa vuoro-tervehdyksellä (salutaatio), joka voidaan lukea tai laulaa, katso s. 342.

SANA

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

PSALMI

Psalmi on valinnainen kohta. Tekstinä voidaan käyttää *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevia psalmitekstejä. Psalmi voidaan lukea, laulaa tai lukea vuorolukuna. Jos käytetään psalmeja, Vanhan testamentin lukukappale voidaan jättää lukematta. Voidaan käyttää myös raamattuhymniä.

EPISTOLA

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Lukukappaleen päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343.

VIRSI

Virren käytöstä, katso s. 10.

* EVANKELIUMI

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Evankeliumin ilmoittaminen ja päätössanat voidaan myös laulaa, katso s. 343. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

HALLELUJA

Kohta on valinnainen. Musiikki, katso s. 344–345.

SANA

SAARNA

Päämessun ja Messun/Jumalanpalveluksen kiinteä kohta. Saarnatekstinä käytetään yhtä tai useampaa *Ruotsin kirkon evankeliumikirjassa* olevaa päivän tekstiä. Suurina juhlapäivinä, kuten ensimmäisenä adventtisunnuntaina ja joulupäivänä, saarnan lähtökohtana voi olla kyseiselle pyhäpäivälle annettu vaihtoehtoinen lukukappale, joka luetaan saarnan yhteydessä. Tällöin joko Vanhan testamentin lukukappale tai epistola jätetään lukematta. Saarnaa voi seurata musiikki tai hiljaisuus, jonka aikana on mahdollista syventyä mietiskelemään päivän sanomaa. Vietettäessä lyhyttä jumalanpalvelusta, katso s. 10.

* USKONTUNNUSTUS/CREDO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Uskontunnustus voidaan korvata Pyhää Kolminaisuutta kuvaavalla virrellä.

VIRSI

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

ANTEEKSIOPYNTÖ, ANTEEKSIANTO/ARMONVAKUUTUS, KIITOSRUKOUS tai JUMALAN VARAAN JÄTTÄYTYMINEN

Päämessun kiinteä kohta. Voidaan vaihtoehtoisesti sijoittaa Kokoontuminen-osaan tai osaksi Kirkon esirukousta. Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat Päämessun kiinteitä kohtia. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohdat ovat valinnaisia. Messussa/Jumalanpalveluksessa Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous voidaan korvata Jumalan varaan jättäytymisellä. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Anteeksiopyyntö, Anteeksianto/Armonvakuutus ja Kiitosrukous ovat kiinteitä kohtia tai ne korvataan Jumalan varaan jättäytymisellä. Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus voidaan liittää osaksi Kirkon esirukousta. Messussa/Jumalanpalveluksessa voidaan vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen liittää osaksi esirukousta. Katso lähemmin Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44–54.

KIRKON ESIRUKOUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa/Jumalanpalveluksessa kohta on valinnainen. Kun Messu/Jumalanpalvelus vietetään pääjumalanpalveluksena, Kirkon esirukous on kiinteä kohta, katso kirkkokäsikirjan s. 33. Rukouksen voi muotoilla kirkkokäsikirjassa olevien tai muiden esirukosten pohjalta, ja siihen voidaan liittää laulettava tai luettava rukouslause. Esirukoukseen voidaan myös liittää Anteeksiopyyntö ja Armonvakuutus (Messussa/Jumalanpalveluksessa vaihtoehtoisesti Jumalan varaan jättäytyminen). Katso Kokoontuminen, kirkkokäsikirjan s. 44, 50 ja 52.

Laulettavat rukouslauseet, katso s. 346–348.

Laulettavat esirukoukset, katso s. 349 ja 357.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, Herran rukous on kiinteä kohta Kirkon esirukouksen jälkeen. Päämessussa ja Messussa Herran rukous tulee Ehtoollisrukouksen jälkeen.

Kun vietetään Jumalanpalvelusta, jatketaan Lähettäminen-osasta, katso s. 324.

KIITOSATERIA

VIRSI (UHRIVIRSI/OFFERTORIUM)

Ehtoollislahjat voidaan tuoda alttarille ja alttari katetaan. Päämessussa kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä. Messussa kohdat ovat kiinteitä silloin, kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena. Jos kolehtia ei ole jo kerätty, se voidaan kerätä virren aikana tai Lähettäminen-osassa. Kolehti voidaan tuoda alttarille.

* YLISTÄMINEN / SURSUM CORDA JA PREFATIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kaikki Kiitosaterian kohdat ovat kiinteitä.

YLISTÄMINEN E1 / LOVSÄGELSEN E1

Ylistäminen: E1

1984

Bm *Em* *Bm*

P/E A-vat-kaa sy-dä - men - ne. S Me a-vaam-me sy - dä -

F#sus4 *F#* *B* *B/D#* *Em*

mem - me. *P/E* Vir-rat-koon kii - tok-sem - me. S Me

D/A *A7* *D* *G* *A*

kii - täm-me Ju - ma - laa. *P/E* Me kii - täm-me Jee - suk -

D *Bm* *Em/G* *A7* *D*

ses - ta Kris - tuk - ses - ta, Po-jas - ta - si. Hän on

G A F#7 Bm Em A7 3

e - lä-män lei - pä, toi - vom-me, voi-man läh - de, aut-ta - jam -

D Em/G Em A7 /C# D 3 Em7

me. Sik - si tah - dom - me ai - na kiit - tää ja yh-des-sä kaik-ki-en

A7 D Em C#m7-5 F#sus4 F#

luo - tu-jen kans - sa rie - mui-ten si - nul - le lau - laa:

YLISTÄMINEN E2 / LOVSÄGELSEN E2

Ylistäminen: E2

2015

Bm *Em* *Bm*

P/E A-vat-kaa sy-dä - men - ne. S Me a-vaam-me sy - dä -

F#sus4 *F#* *B* *B/D#* *Em*

mem - me. *P/E* Vir-rat-koon kii - tok-sem - me. S Me

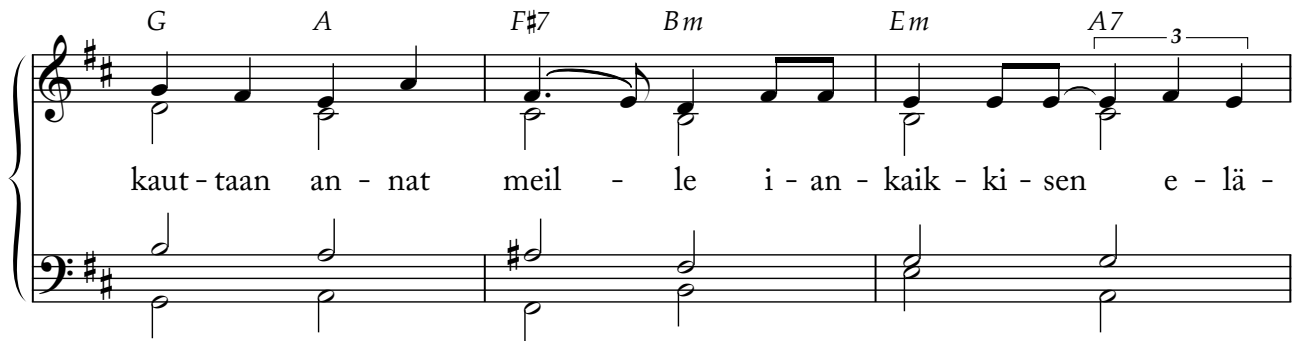
D/A *A7* *D* *G* *A*

kii - täm-me Ju - ma - laa. *P/E* Me kii - täm-me Jee - suk -

D *Bm* *Em/G* *A7* *D*

ses - ta Kris - tuk - ses - ta, Po-jas - ta - si. Hä-nen

G A F#7 Bm Em A7 3

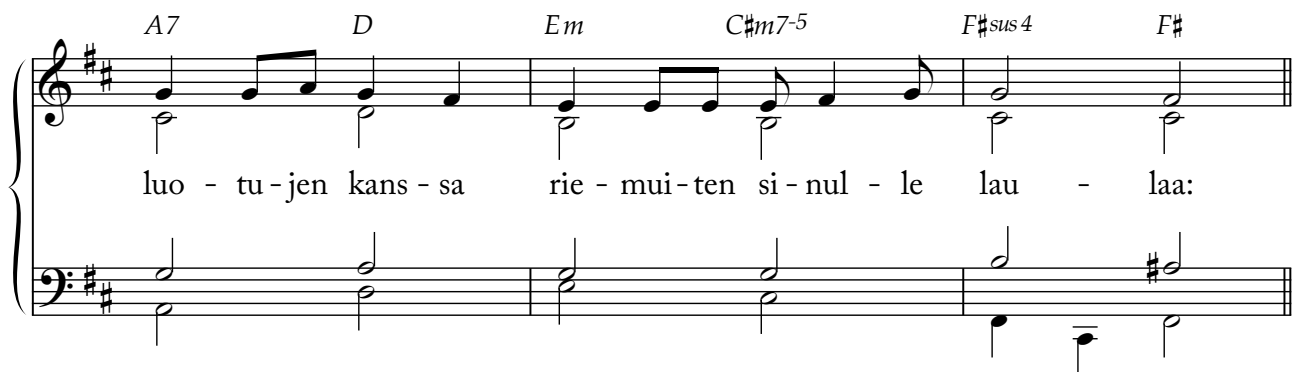
kaut-taan an-nat meil-le i-an-kaik-ki-sen e-lä-

D Em/G Em A7 /C# D 3 Em7

män. Sik-si tah-dom-me ai-na kiit-tää ja yh-des-sä kaik-ki-en

A7 D Em C#m7-5 F#sus4 F#

luo-tu-jen kans-sa rie-mui-ten si-nul-le lau-laa:

* PYHÄ/SANCTUS

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

PYHÄ 4 / HELIG 4

Pyhä 4: E1

1984

Samba **I**

Bm Em7 A7

S Py - hä, yk - si, yh-tei-nen o - let Her - ra i - kui - nen,

DΔ GΔ Em7 F#sus4

sa - lai - suu-teen kät-key - dyt, o - let luo - nam-me nyt.

F# Bm Em7 A7

Si - nä saa - vut maa-il - maan, saa - vut mei - tä siu-naa-maan,

DΔ GΔ Em7 F#sus4 F#7

si - nä an - nat ra-vin - non, ruu - mii - si lei - pä on.

Bm **II** *Bm /D Em7 A7 DΔ*

O - let py - hä, o - let yk - si, o - let

GΔ Em7 F#sus4 F# F#7

tääl - lä, luo - ma - kun - ta y - lis - tää. Hoo - si -

Bm /D Em7 A7 DΔ

an - na, hoo - si - an - na, hoo - si -

GΔ Em7 F#sus4 F#7 Bm (C)

an - na, hoo - si - an - na, Her - ram - me! Py - hä,

KIITOSATERIA

EHTOOLLISRUKOUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. Seurakunnan vastaussanat voidaan myös laulaa, katso s. 364.

HERRAN RUKOUS / PATER NOSTER

Kiinteä kohta tässä kohdassa Päämessussa ja Messussa.

LEIVÄN MURTAMINEN / FRACTIO

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

RAUHAN TERVEHDYS / PAX

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

* JUMALAN KARITSA / AGNUS DEI

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä.

JUMALAN KARITSA 6 / O GUDS LAMM 6

Jumalan Karitsa 6: E1

2014

Em B7 Em /D CΔ Am7 B sus4 B7

P/E Kris-tus, Ka - rit - sa, jo-ka kan-nat maa-il-man syn - nin,

Em B7 Em /D CΔ Am7 B sus4 B7

S Kris-tus, Ka - rit - sa, jo-ka kan-nat maa-il-man syn - nin,

Am7 D11 D7 G CΔ9 Am7 B7sus4 B7 Em E/G#

P/E toi - vo - si ja rau - ha - si rak-kau-den pöy-däs-sä an - na,

Am7 D11 D7 G CΔ9 Am7 B7sus4 B7 Em

S toi - vo - si ja rau - ha - si rak-kau-den pöy-däs-sä an - na.

KIITOSATERIA/LÄHETTÄMINEN

EHTOOLLISEN VIETTO / COMMUNIO

Päämessun ja Messun kiinteä kohta.

KIITOSRUKOUS EHTOOLLISEN JÄLKEEN

Päämessun kiinteä kohta. Messussa kohta on valinnainen. Kun Messu vietetään pääjumalanpalveluksena, kohta on kiinteä. Rukous voidaan valita kirkkokäsikirjassa olevista vaihtoehdoista tai se voidaan muotoilla vapaasti. Rukouksen johtaa pappi tai esilukija, tai seurakunta lukee sen yhdessä. Monet rukouksista soveltuvat luettavaksi vuorolukuna. Kiitosrukoukseen voidaan liittää myös esirukousaiheita.

LÄHETTÄMINEN

*Kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.
Vähintään yksi virsi on laulettava.*

*YLISTYSVIRSI tai YLISTYS/BENEDICAMUS

Voidaan jättää pois paastonaikana.

YLISTYS 4 / LOVPRISNING 4

Ylistys 4: E1

2014

B $\flat$ /A Gm /F C/E Dm7 C F C/E

P/E Soi kii - tos - lau - lum -

Dm Am/C B $\flat$ F/A Gm C^{sus4} C7 F C

me Ju - ma - lal - le. Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja. S Soi

LÄHETTÄMINEN

* SIUNAUS

Päämessun ja Messun kiinteä kohta. (Jumalanpalveluksen osalta katso myös s. 10.)
Siunauksen yhteydessä voidaan tehdä ristinmerkki (+). Siunauksen jälkeen voidaan laulaa kolminkertainen Aamen.

Seurakunnan vastaus siunauksen jälkeen,
Jumalanpalvelusmusiikki E

Chords: B^b F/A Gm $C\text{ sus}4$ $C7$ F

Lyrics: S Aa - men, aa - men, aa - - - men.

LÄHETTÄMISSANAT

Lähetämissanat voidaan lausua tässä tai aivan lopussa. Kohdan voi myös jättää pois. Lähetämissanoina voidaan käyttää jotakin seuraavista vaihtoehdoista tai ne voidaan muotoilla vapaasti. Lähetämissanat voidaan lausua lyhyenä tervehdyksenä (heti Siunauksen jälkeen) tai ne voidaan muotoilla pidemmiksi, lähettämisen sisältöä kuvaaviksi lähettämiskoiksi (jotka sijoitetaan Lähetäminen-osan loppuun).

VIRSI**PÄÄTÖSMUSIIKKI/POSTLUDIUM**

Jumalanpalvelus voidaan päättää virteen (ellei virttä ole laulettu jo aikaisemmin Lähetäminen-osassa) ja/tai päätösmusiikkiin. Voidaan poistua (risti)kulkueena.

Jouluaamun jumalanpalvelus
Julotta

Pitkäperjantain jumalanpalvelus
Långfredagsgudstjänst

Pääsiäisyön messu
Påsknattsmässa

Jouluaamun jumalanpalvelus

Jouluaamun jumalanpalveluksessa noudatetaan Jumalanpalveluksen rakennetta, katso lähemmin kirkkokäsikirjan s. 36 alkaen.

KOKOONTUMINEN

KELLOJENSOITTO

VIRSI

JOHDANTOSANAT 13

Johdantosanat 13 voidaan myös laulaa, katso s. 340. Voidaan käyttää myös muita johdantosanoja tai psalmitekstiä.

YLISTYSLAULU

Jumalanpalvelusmusiikki A; Ylistyslaulu 1: Gloria A1 ja Laudamus A1, katso s. 42–43, Ylistyslaulu 3: Gloria A4 ja Laudamus A5, katso s. 55–56, tai muu ylistyslaulu.

PÄIVÄN RUKOUS

SANA

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

PSALMI

EPISTOLA

VIRSI

* EVANKELIUMI

SAARNA

* USKONTUNNUSTUS

VIRSI

KIRKON ESIRUKOUS

HERRAN RUKOUS

LÄHETTÄMINEN

Tämän osan eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.

YLISTYSVIRSI tai YLISTYS

* SIUNAUS

VIRSI

PÄÄTÖSMUSIIKKI

LÄHETTÄMISSANAT

Pitkäperjantain jumalanpalvelus

Pitkäperjantain jumalanpalveluksessa noudatetaan Jumalanpalveluksen rakennetta, katso lähemmin kirkkokäsikirjan s. 36 alkaen.

KOKOONTUMINEN

VIRSI

JOHDANTOSANAT 2

tai

JOHDANTOSANAT 14

Voidaan käyttää myös muita johdantosanoja.

ARMONVAKUUTUS

PÄIVÄN RUKOUS

SANA

Ensimmäinen lukukappale

Vanhan testamentin lukukappale, Jes. 53:1–12.

VIRSI

Toinen lukukappale

Epistola *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*.

VIRSI

* Kolmas lukukappale

Evankeliumi *Ruotsin kirkon evankeliumikirjasta*.

Pappi/Esilukija voi sanoa:

P/E Ylentäkää sydämenne Jumalan puoleen ja kuulkaa päivän pyhä evankeliumi. Näin kirjoittaa – –. / Näin kirjoitetaan – –.

tai

P/E Avatkaa sydämenne Jumalalle ja kuulkaa päivän pyhä evankeliumi. Näin kirjoittaa – –. / Näin kirjoitetaan – –.

tai

P/E Herramme Jeesuksen Kristuksen kärsimys evankelista – – mukaan.

SAARNA

* USKONTUNNUSTUS

VIRSI

Virren aikana voidaan kerätä kolehti.

KIRKON ESIRUKOUS

Esirukous 8, s. 349, tai jokin muu esirukous.

RISTIN ÄÄRELLÄ

Mietiskely ristin äärellä. Mietiskelyn päätteeksi voidaan laulaa virsi 456 (RvK).
Kohta on valinnainen.

VIRSI

HERRAN RUKOUS

LÄHETTÄMINEN

* SIUNAUS

VIRSI

Pääsiäisyön messu

Pääsiäisyön messun järjestys perustuu Päämessun ja Messun järjestykseen, katso kirkkokäsikirjan s. 36 alkaen. Pääsiäisyön messu voidaan toteuttaa eri tavoin pääsiäisen teeman pohjalta ja siihen voidaan liittää Kasteen muistaminen.

KOKOONTUMINEN

Jumalanpalvelus voi alkaa pimeässä/hämärässä kirkossa.

* JOHDANTOSANAT

Trinitaarinen alkusiunaus on kiinteä kohta. Sen jälkeen jatketaan kirkkokäsikirjassa ehdotetuilla johdantosanoilla tai muilla johdantosanoilla.

* PÄÄSLÄISKYNTTILÄ

Pääsiäiskynttilä voidaan sytyttää tässä tai muussa kohdassa jumalanpalvelusta.

* PÄÄSIÄISTERVEHDYS

Pääsiäistervehdys voidaan sijoittaa tähän tai jumalanpalveluksen muuhun kohtaan. Se voidaan toistaa useita kertoja.

* VIRSI tai MUU PÄÄSLÄISHYMNİ

* PÄIVÄN RUKOUS

SANA

Valinnaisten lukukappaleiden käytöstä, katso kirkkokäsikirjan s. 72–73.

VANHAN TESTAMENTIN LUKUKAPPALE

PSALMI tai MUUTA MUSIIKKIA

EPISTOLA

VIRSI

* EVANKELIUMI

HALLELUJA

SAARNA

VIRSI

* *KASTEEN MUISTAMINEN*

Kasteen muistaminen on valinnainen kohta. Voidaan käyttää kirkkokäsikirjassa ehdotettuja tekstejä tai muita tekstejä. Kastemaljaan voidaan kaataa vettä.

Jos jumalanpalveluksessa toimitetaan kaste, tähän kohtaan tulee Vapautusrukous (katso kirkkokäsikirjan s. 189) ja sen jälkeen Uskontunnustus.

* **USKONTUNNUSTUS**

Jos Kasteen muistaminen jätetään pois, Uskontunnustus seuraa heti Saarnan jälkeen. Uskontunnustukset, katso kirkkokäsikirjan s. 75–78.

Jos jumalanpalveluksessa toimitetaan kaste, Uskontunnustuksen jälkeen voidaan esittää kastekysymys.

Jos jumalanpalveluksessa toimitetaan kaste, tähän kohtaan tulee Raamatunluku, Kastaminen ja Tervetuloitovotus, katso kirkkokäsikirjan s. 190 ja 194.

Jos jumalanpalveluksessa toimitetaan konfirmaatio, se voidaan toimittaa Kasteen muistamisen ja Kastamisen jälkeen. Konfirmaatiojumalanpalveluksen kohdat Rukous ja konfirmoitavien siunaaminen sekä Lähettämissanat konfirmoiduille liitetään tähän, katso kirkkokäsikirjan s. 229–230.

KIRKON ESIRUKOUS

Katso kirkkokäsikirjan s. 80–98.

KIITOSATERIA

Kiitosaterian kohdat noudattavat Päämessun tai Messun järjestystä. Kirkon esirukous voidaan liittää osaksi Ehtoollisrukousta tai ehtoollisen jälkeistä kiitosrukousta.

LÄHETTÄMINEN

Tämän osan eri kohtien järjestys voidaan valita vapaasti.

* VIRSI

* SIUNAUS

LÄHETTÄMISSANAT

P Kristus on ylösnoussut!

S Totisesti ylösnoussut!

PÄÄTÖSMUSIIKKI/POSTLUDIUM

Musiikin aikana voidaan poistua (risti)kulkueena.

Muut laulettavat kohdat

Övriga sjungna moment

JOHDANTOSANAT

PÄIVÄN RUKOUS: Vuorotervehdys

RAAMATUNLUKUKAPPALEIDEN
ILMOITTAMINEN ja PÄÄTÖSSANAT

HALLELUJA

KIRKON ESIRUKOUS: Laulettavat rukouslauseet

KIRKON ESIRUKOUS 8 ja 9

EHTOOLLISRUKOUS: Seurakunnan vastaussanat

JOHDANTOSANAT PYHÄ 1 / INLEDNINGSORD HELIG 1

Johdantosanat (Pyhä 1)

1100-luvulta

C Am G/B C D^{no3} G/D C G/B Am Em Am

P/E Py - - - hä, py - hä, py - - - hä

Dm /F Em/G Dm/F Dm G/D Am Dm/F

on Her - ra Se - - - ba - ot. Ko - ko

Em/G Em Dm/F C G/B Am G/B E^{no3}

maa on täyn - nä si-nun kirk - ka - ut - ta - si.

MUUT LAULETTAVAT KOHDAT

JOHDANTOSANAT PYHÄ 2 / INLEDNINGSDORD HELIG 2

Johdantosanat (Pyhä 2)

1200-luvulta

Em Am E^{no3} Bm/D C G Am G/B

P/E Py - - - hä, py - hä, py - - -

C Em/G Am Bsus4-3 E^{no3}

- - hä on Her - ra Se - ba - ot.

G/B Am Bm C D Bm Am E^{no3}

Ko - ko maa on täyn - nä si - nun kirk-ka - ut - ta - si.

MUUT LAULETTAVAT KOHDAT

JOHDANTOSANAT PYHÄ 3 / INLEDNINGSORD HELIG 3

Johdantosanat (Pyhä 3)

1918

MUUT LAULETTAVAT KOHDAT

C   Em   F   Dm   E   Am   Em/G   F   C

P/E Py - hä, py - hä, py - hä on Her-ra Se - ba-ot. Ko-ko

Am   C/G   F   C/E   Am   Dm   C/E   F6   G   C

maa on täyn-nä si-nun kirk - ka - ut - ta - si.

JOHDANTOSANAT PYHÄ 4 / INLEDNINGSORD HELIG 4

Johdantosanat (Pyhä 4)

1918

E^b   *Cm*   *E^b/G*   *A^b*   *E^b*   *B^bsus4* *B^b*   *E^b*

P/E Py - hä,   py - hä,   py-hä on Her - ra   Se - ba-ot.

B^b   *E^b*   *Cm*   *A^b6*   *B^b*   *E^b*

Ko-ko maa on täyn-nä   si - nun kirk-ka - ut   ta - si.

MUUT LAULETTAVAT KOHDAT

PÄIVÄN RUKOUS / DAGENS BÖN

Vuorotervehdys 1 ja 2 / Hälsning 1 och 2

Vuorotervehdys 1

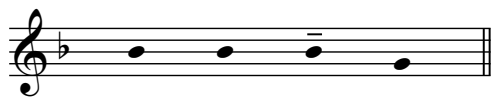

P/E Kristus on kes - kel - läm - me. *S* Hänen nimessään me ru - koi - lem - me.

Vuorotervehdys 2

P/E Herra olkoon teidän kans - san - ne. *S* Niin myös sinun kans - sa - si.

P/E Ru - koi - kaam - me.

RAAMATUNLUKUKAPPALEIDEN ILMOITTAMINEN ja PÄÄTÖSSANAT /
BIBELLÄSNINGAR: INLEDANDE och AVSLUTANDE ORD

*Vanhan testamentin lukukappale, epistola, evankeliumi /
Gammaltestamentlig läsning, epistelläsning, evangelium*

Vanhan testamentin lukukappaleen ja epistolan jälkeen

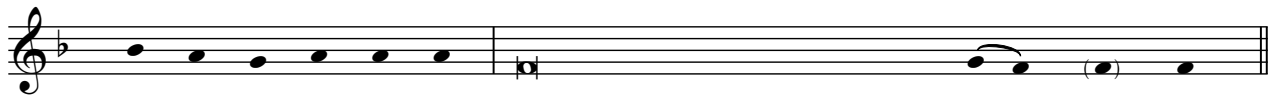

P/E Tämä on Ju - ma - lan sa - na. S Juma - - - lal - le kii - tos.
Tämä on Her - ran sa - na. Juma - - - lal - le kii - tos.
Tämä on Raa - ma - tun sa - na. Jumala, tee sanasi meille e - lä - väk - si.

Evankeliumin edellä

P/E Ylentäkää sydämenne Juma - lan puo - leen ja kuulkaa päivän pyhä
Avatkaa sydämenne Ju - ma - lal - le

e - van - ke - li - u - mi. Näin kirjoittaa evankelista Mat - te - us.
Mar - kus.
Luu - kas.
Jo - han - nes.

Evankeliumin jälkeen

P/E Tämä on pyhä e - van - ke - li - u - mi.

S Y - lis - tys si - nul - le, Kris - tus.

HALLELUJA 1 ja 2 / HALLELUJAROP 1 och 2

Halleluja 1

Rvk 679

1981

F *C* *Dm* *B $\flat$* *C* *F*

P/E Hal-le-lu - ja. S Hal-le-lu - ja. Hal-le-lu - ja.

Halleluja 2

F *C7/E* *F* *C* *C7* *F* *CDm* *A* *Dm*

S Hal-le-lu-ja, hal-le-lu - ja. Hal-le-lu - ja.

HALLELUJA 3 ja 4 / HALLELUJAROP 3 och 4

Halleluja 3

1985

G /B G D C D/F#G /B C Am D

S Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja.

G /B G D Am D G /B C D G

Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja.

Halleluja 4

Dm C F Bb C F

S Hal-le - lu - ja. Hal-le - lu - ja. Hal-le - lu - ja.

Dm C F Bb Am Dm

Hal-le - lu - ja. Hal-le - lu - ja. Hal-le - lu - ja.

KIRKON ESIRUKOUS / KYRKANS FÖRBÖN

Rukouslause 1 ja 2 / Församlingssvar 1 och 2

Rukouslause 1

Am E7/B Am/C A7/C# Dm E7 Am

S Val - ta - kun - ta - si tul - koon, tah - to - si täyt - ty - köön.

Rukouslause 2

A A/C# DΔ

P/E Kuun - te - le. S Kuun - te - le. *P/E* Loh - du - ta.

D/C# Bm7

S Loh - du - ta. *P/E* Joh - da - ta.

E sus4 E E/A D/A A (◡)

S Joh - da - ta. *P/E* Uu - dis - ta. S Uu - dis - ta.

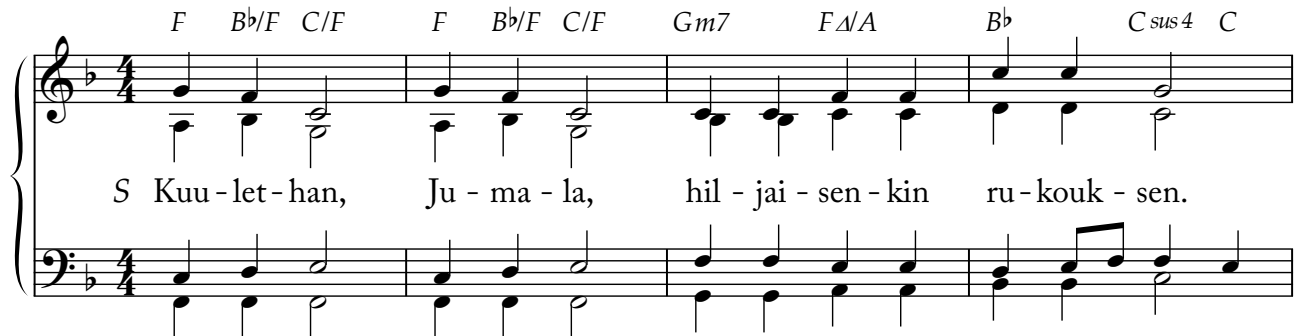
KIRKON ESIRUKOUS / KYRKANS FÖRBÖN

Rukouslause 3 / Församlingsvar 3

Rukouslause 3

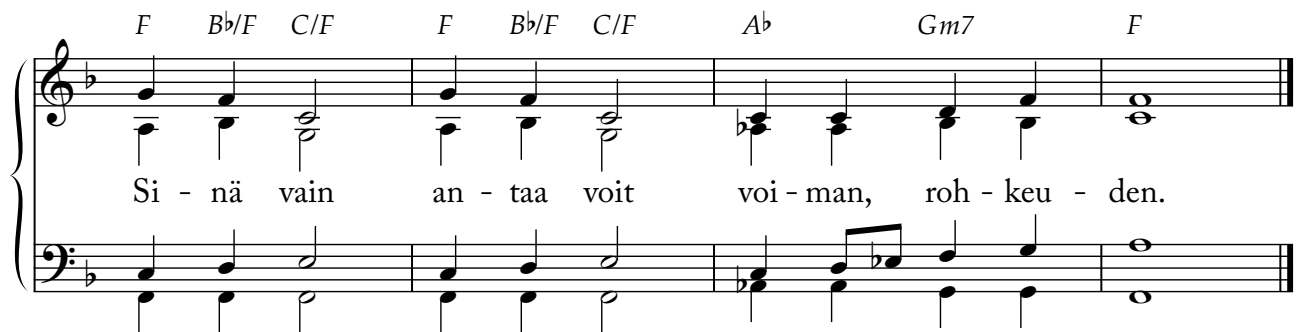
1985

F B $\flat$ /F C/F F B $\flat$ /F C/F Gm7 F Δ /A B $\flat$ C sus4 C

S Kuu - let - han, Ju - ma - la, hil - jai - sen - kin ru - kouk - sen.

F B $\flat$ /F C/F F B $\flat$ /F C/F A $\flat$ Gm7 F

Si - nä vain an - taa voit voi - man, roh - keu - den.

KIRKON ESIRUKOUS / KYRKANS FÖRBÖN

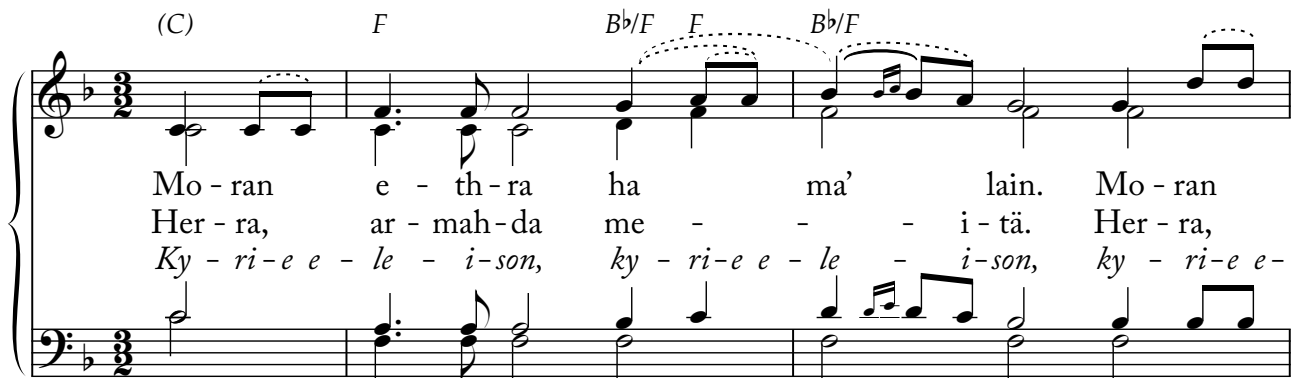
Rukouslause 4 / Församlingsövar 4

Rukouslause 4

Lauletaan hitaasti. Voidaan päättää kertausmerkkiin tai laulaa kokonaan.

Syyriasta

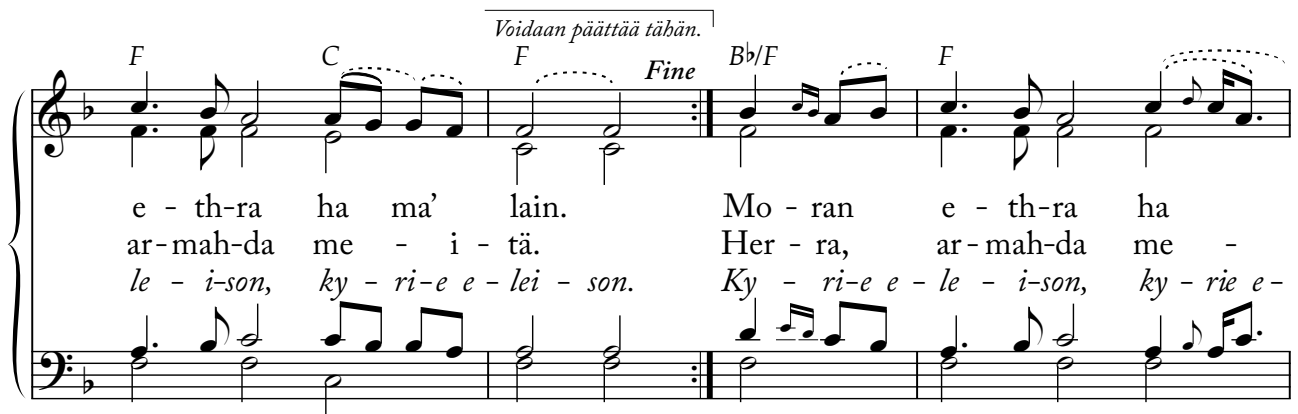
(C) F B $\flat$ /F F B $\flat$ /F

Mo - ran e - th - ra ha ma' lain. Mo - ran
Her - ra, ar - mah - da me - i - tä. Her - ra,
Ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e -

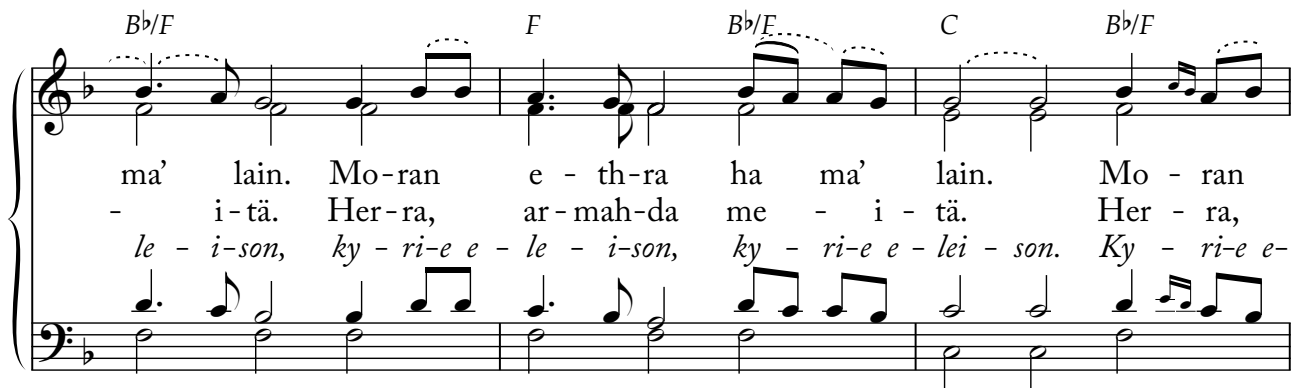
Voidaan päättää tähän.

F C F Fine B $\flat$ /F F

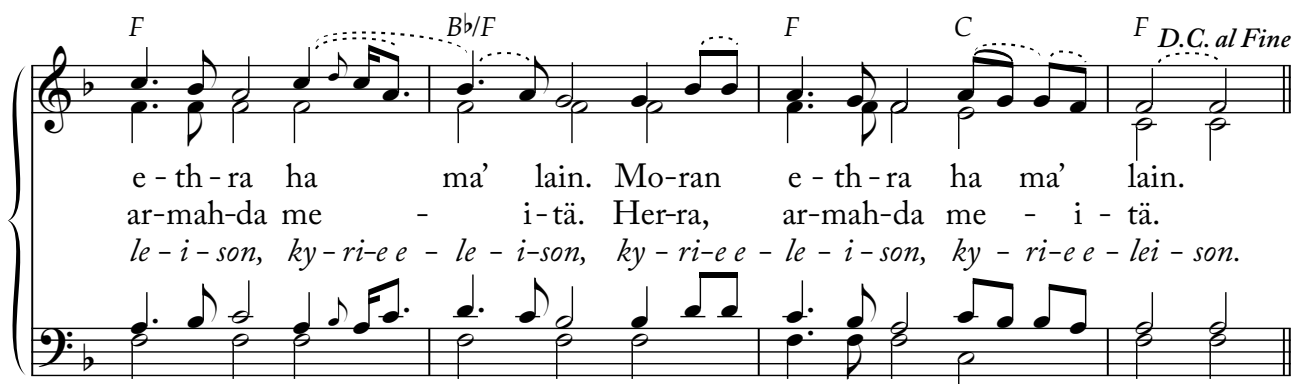
e - th - ra ha ma' lain. Mo - ran e - th - ra ha
ar - mah - da me - i - tä. Her - ra, ar - mah - da me -
le - i - son, ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e -

B $\flat$ /F F B $\flat$ /F C B $\flat$ /F

ma' lain. Mo - ran e - th - ra ha ma' lain. Mo - ran
- i - tä. Her - ra, ar - mah - da me - i - tä. Her - ra,
le - i - son, ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e -

F B $\flat$ /F F C F D.C. al Fine

e - th - ra ha ma' lain. Mo - ran e - th - ra ha ma' lain.
ar - mah - da me - i - tä. Her - ra, ar - mah - da me - i - tä.
le - i - son, ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e - le - i - son, ky - ri - e e - lei - son.

EHTOOLLISRUKOUS/NATTVARDSBÖNEN

Seurakunnan vastaussanat / Församlingssvar

Seurakunnan vastaussanat

S Me ju - lis - tam - me kuo - le - maa - si, Her - ra, ja tun - nus - tam - me

y - lös - nou - se - mus - ta - si sii - hen as - ti, kun tu - let kun - ni - as - sa.

Kirkolliset toimitukset

De kyrkliga handlingarna

ESIRUKOUKSET/FÖRBÖNER

Kaste, Avioliittoon vihkiminen, Hautaus / Dop, Vigsel, Begravning

YLISTÄMINEN/LOVSÄGELSEN

Avioliittoon vihkiminen, Hautaus / Vigsel, Begravning

Kastejumalanpalveluksen esirukous

Förbön vid dopgudstjänst

Esirukous Kaste

2012

D Bm D/A Em/G D^{no chord} D

P/E Jumala, taivaan ja maan Luo - ja,

Bm Em/G D/F# Em7

an-nat e - lä-män Hen-gen. Me rukoilemme *NN:n puolesta / niiden puolesta,*

Em7 A/E D^{add9}

jonka/jotka olet ottanut vas - taan kas - tees - sa. Varjele häntä/heitä

G6 /F# Em7 F#m7 E7^{sus4} Em7 F#

Hen-gel - lä - si ek - sy - mäs - tä vaarallisessa maa - il - mas - sa.

Bm *Bm/A*

Anna hänen/heidän oppia tuntemaan sinua y-hä e-nem-män. Varjele häntä/heitä

G6 *D Δ/F#* *G6/B* *G6*

elämässä, kuolemassa ja i - kui - suu - des - sa. Auta meitä iloi -

Em7 *Em7* *A sus 4/E A/E Bm*

ten ja luot-ta - en antamaan hänelle/heille turvaa ja lä - hei - syyt - tä.

Bm/A *G6* *A/E* *D add9*

Jee - suk - sen ni - mes - sä. S Aa - men.

Vihkijumalanpalveluksen esirukous

Förbön vid vigselgudstjänst

Esirukous Avioliittoon vihkiminen 1

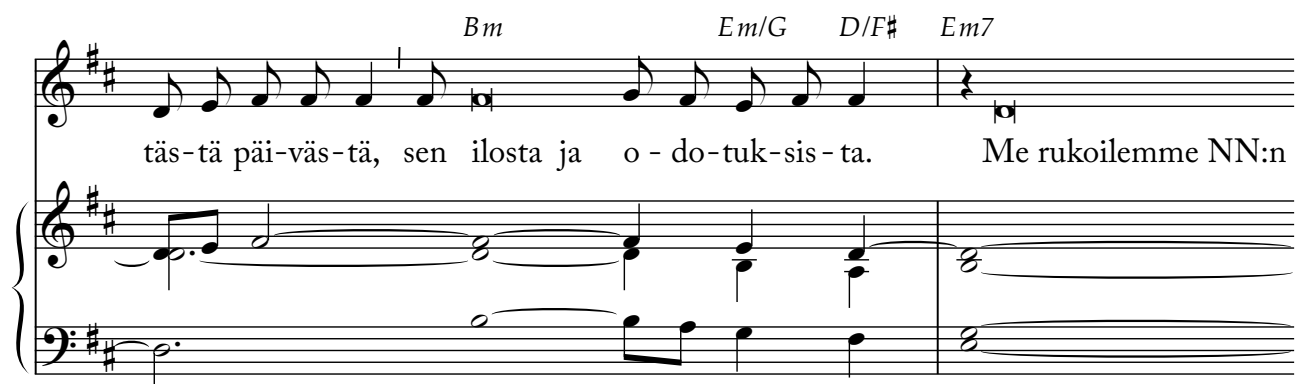
2012

D Bm D/A Em/G D^{no chord}

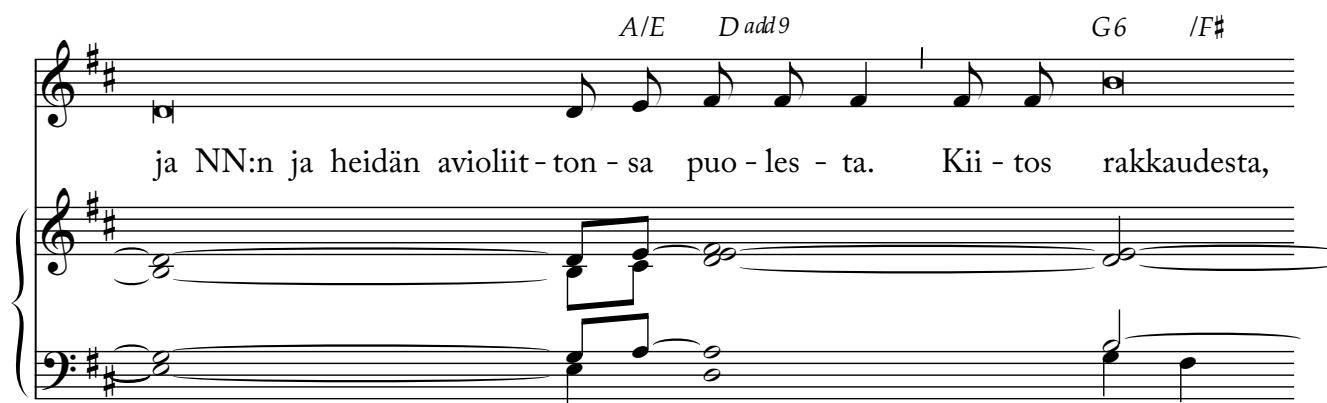
P/E Rakkauden Jumala, me kiitämme sinua

Bm Em/G D/F# Em7

täs-tä päi-väs-tä, sen ilosta ja o - do - tuk - sis - ta. Me rukoilemme NN:n

A/E D^{add9} G6 /F#

ja NN:n ja heidän avioliit - ton - sa puo - les - ta. Kii - tos rakkaudesta,

Em7 F#m7

jonka he ovat löy - tä - neet toi - sis - saan, ja elämästä, jonka he saavat jakaa

E7sus4 Em7 F# Bm

tois-ten - sa kans - sa. Kiitos tuesta, jota he saavat antaa ja ot - taa vas - taan.

/A G6 DΔF# G6

Auta heitä antamaan toi - sil - leen an - teek - si ja ottamaan joka

Em7 A sus4/E A/E Bm

päi - vä vas - taan i - lo - a ja voi - maa si - nul - ta.

Bm/A G6 A/E Dadd9

Jee - suk - sen ni - mes - sä. S Aa - - - men.

Hautausjumalanpalveluksen esirukous

Förbön vid begravningsgudstjänst

Esirukous Hautaus 1

2012

Am7/G *Bb6/F*

P/E Jumala, me kiitämme sinua elämästä, jon-ka an-nat meil-le.

Am7/E *Bb6/D* *C*

Se on ilon ja su-run, työn ja le-von täyt-tä-mää.

Am7 *Bbadd9* *Cadd9*

Me kiitämme sinua NN:stä, kaikesta, mitä hän o-li, merkitsi ja an-toi.

Gm7 *Cadd9* *Dm7*

Auta meitä surus-sam-me ja opeta meitä elämään elä-vi-ä var-ten

Gm7 Cadd9/G Am Bbadd9

se aika, joka meillä on jäl-jel-lä. Kiitos Pojastasi Jeesuksesta Kristuk-ses-ta.

Cadd9 Gm7

Hän avaa meille portin ikuiseen e-lä-mään. Kanna meitä tänään ja kaikkina

Cadd9 Dm7 Gm7 C/G

päi-vi-nä, ja kun aikamme koittaa, anna meidän kuol-la rau-has-sa.

C A Dm7 C

S Aa - - - men.

YLISTÄMISEN JOHDANTO / LOVSÄGELSENS INLEDNING

Avioliittoon vihkiminen / Vigsel

Ylistämisen johdanto 1: B1
Ylistämisen johdanto 2: B2

2011

Gm C/G Gmadd9 Gmadd9/F EbΔ Gm/D

P/E Y-len-tä-kää sy - dä - men - ne. S Me y - len-näm-me sy - dä -
A-vat-kaa sy - dä - men - ne. Me a - vaam-me sy - dä -

D7 Gm Gm/Bb C Gmadd9

mem - me. *P/E* Kiit-tä-kääm-me Ju - ma - laa.
mem - me. Vir-rat-koon kii - tok-sem - me.

Gmadd9/F EbΔ Gm/D D7 Gm

S Hä - nel - le yk - sin kuu-luu kii - tos ja kun - ni - a.
Ju - ma - lan ol - koon kii - tos ja kun - ni - a.

PREFAATIO/PREFATIONEN

Avioliittoon vihkiminen / Vigsel

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm Cm/A Cm D7 Gm /F /E A

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} Gm Cm Cm/A

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm /F /E A D7^{no3} Gm

Her - ram-me Jee - suk-sen Kris - tuk-sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

E^b7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Avioliittoon vihkiminen

Cm *Gm*

Sinä lähetit hänet osoittamaan rak-kau - tesi, jotta ilomme o - li - si

A^b/G *E^b/G* *D/G* *Cm* *D7*

täy - del - li - nen. Rakkautesi kautta maa - il - ma uu - dis - tuu,

Gm */F* */E* *A* *Am7-5* */G* *F^o* *D7* *Gm*

ja me voim-me e - lää si - nun tah - to - si mu - kaan.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistes i ja ko - ko

A^b/G E^b/G D/G Gm /F /E A

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} Gm

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

YLISTÄMISEN JOHDANTO / LOVSÄGELSENS INLEDNING

Hautaus/Begravning

Ylistämisen johdanto 1: B1
Ylistämisen johdanto 2: B2

2011

Gm C/G Gmadd9 Gmadd9/F E♭Δ Gm/D

P/E Y-len-tä-kää sy - dä - men - ne. S Me y - len-näm-me sy - dä -
A-vat-kaa sy - dä - men - ne. Me a - vaam-me sy - dä -

D7 Gm Gm/B♭ C Gmadd9

mem - me. *P/E* Kiit-tä-kääm-me Ju - ma - laa.
mem - me. Vir-rat-koon kii - tok-sem - me.

Gmadd9/F E♭Δ Gm/D D7 Gm

S Hä-nel-le yk-sin kuu-luu kii - tos ja kun - ni - a.
Ju - ma-lan ol - koon kii - tos ja kun - ni - a.

PREFAATIO/PREFATIONEN

Hautaus/Begravning

Prefaation johdanto 1: B1

2011/2015

Cm *Cm/A* *Cm D7* *Gm* */F* */E* *A*

P/E Totisesti on oikein ylis-tää si - nu - a, kaik-ki - val - ti-as I - sä,

D7^{no3} *Gm* *Cm* *Cm/A*

py-hä Ju-ma-la. Sinua me tahdomme kiittää ja y - lis - tää

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Her - ram - me Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation johdanto 2: B2

Cm *Cm/A* *Cm D7*

P/E Sinulle kuuluu ylistys, Luojamme, elä - män an - ta - ja.

Gm */F* */E* *A* *D7^{no3}* *Gm*

Si - nu - a me tah - dom - me kiit - tää ja y - lis - tää

Eb7 *D*

Jee - suk - sen Kris - tuk - sen kaut - ta.

Prefaation jatko Hautaus

Cm *Gm*

Sinä olet kanssamme pimeimmäs-sä-kin laak-sos-sa, jotta emme pel-käi-si

Ab/G Eb/G D/G *Cm* *Gm*

mi-tään pa-haa. Jeesuksessa Kris-tuk-ses-sa olet il-moit-ta-nut

Ab/G Eb/G D/G *Cm* *D7*

rak-kau-te-si ja hänen kautta olet a-van-nut tien val-ta-

Gm /F /E A Am7-5 D7-9 D7 Gm D7/G Gm

kun-ta-si rie-muun. Siel-lä saam-me jäl-leen ja-kaa yh-tei-sen lei-vän.

Prefaation päätös 1: B1

E^b *Cm Gm/B^b D7/A Gm*

Siksi me tahdomme yhdessä kaik - ki - en us - kollistesi ja ko - ko

A^b/G *E^b/G* *D/G* *Gm* */F* */E* *A*

taivaallisen jou - kon kans - sa y - lis - tää si - nun ni - me - ä - si ja

D7^{no3} *Gm*

pal - vo - en lau - laa:

Prefaation päätös 2: B2

E^b *C^m D7/A G^m*

Kaikkina aikoina, yhdessä kirk - ko - si kans - sa, tah-dom-me

A^b/G E^b/G D/G G^m /F /E A D7^{no3} G^m

y - lis - tää si-nun ni-me - ä - si ja pal - vo-en lau - laa:

MUSIIKIN LÄHDELUETTELO

Luettelossa mainitaan ensin kunkin sävelmän mahdollinen esiintyminen *Graduale Romanumissa* ja sen jälkeen tärkeimmissä ruotsalaisissa messukirjoissa uskonpuhdistuksen jälkeen. Useimmat vanhemman aineiston sovitukset, jotka ilmestyivät vuoden 1986 kirkkokäsikirjassa, ovat Harald Göranssonin tekemiä. Vuoden 2017 kirkkokäsikirjan muokkaukset Jumalanpalvelusmusiikki A:n osalta ovat suurimmaksi osaksi Gun Palmqvistin tekemiä. Jumalanpalvelusmusiikin A-E suomenkielisistä sovituksista vastaa käännöstyön musiikkityöryhmä: Kira Lankinen, Mikko Peltola, Mikko Rajala, Anne Simonsson sekä Jorma Hannikainen, Samuli Korkalainen, Anna-Mari Kaskinen ja Kimmo Tuomaala. Joidenkin A-sarjan sovitusten pohjana ovat Kaj-Erik Gustafssonin vuoden 1993 suomenkielistä kirkkokäsikirjaa varten tekemät sovitukset.

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI A

Kokoontuminen

Herra, armahda 1: A1, s. 30	Harald Göransson 1969; 1976
Herra, armahda 2: A2, s. 32	Per-Olof Sjögren 1986
Herra, armahda 3: A3, s. 34	Trishagion: GR Litanian mukaan S Joseph; 1942; 1976; muok. 1986
Herra, armahda 3: A3, s. 35	1897 (Agend-Büchleinin mukaan, Nürnberg 1639); 1942; 1976
Herra, armahda 3: A4, s. 36	Trishagion: GR Litanian mukaan S Joseph; 1942; 1976; muok. 1986
Herra, armahda 3: A4, s. 37	1897 (Böömin veljien laulukirjan mukaan 1544); 1942; 1976
Herra, armahda 3: A5, s. 38	Trishagion: GR Litanian mukaan S Joseph; 1942; 1976; muok. 1986
Herra, armahda 3: A5, s. 39	GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; 1976
Herra, armahda 3: A6, s. 40	Trishagion: efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; muok. 1986
Herra, armahda 3: A6, s. 41	GR XI; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; 1976
Ylistyslaulu 1: Gloria A1 ja Laudamus A1, s. 42, 43	Harald Göransson 1985
Ylistyslaulu 1: Gloria A2 ja Laudamus A2, s. 46	Harald Göransson 1974; 1976
Ylistyslaulu 1: Gloria A3 ja Laudamus A3, s. 49	Missa de angelis 1400–1500-luku
Ylistyslaulu 2: Gloria A3 ja Laudamus A4, s. 53	Eteläafrikkalaisen perinteen inspiroima
Ylistyslaulu 3: Gloria A4, Gloria A5 ja Laudamus A5, s. 55, 56	Gloria A4, A5: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; muok. 1986; Laudamus: 1897 (Lossius Psalmodian mukaan 1533); 1942; muok. 1976
Ylistyslaulu 4: Gloria A4 ja Gloria A5, s. 57	Gloria A4, A5: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; muok. 1986
Ylistyslaulu 5: Gloria A5, s. 59	Gloria: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; muok. 1986
Ylistyslaulu 6: Gloria A6, s. 60	Gloria: GR XI; muok.
Ylistyslaulu 7: Gloria A1 ja Laudamus A9, s. 63, 64	Gloria: Harald Göransson 1985; Laudamus: Egil Hovland 1971, 1976; sov. Mikael Fridén 2016, teksti Rvk 697:8 Olov Hartman
Ylistyslaulu 7: Gloria A7 ja Laudamus A10, s. 66, 67	Gloria: muok. 1986 vanhempien esikuvien mukaan; Laudamus: Curt Lindström 1984, teksti Rvk 697:9 Olov Hartman

Ylistyslaulu 8: Gloria A7
ja Laudamus A11, s. 71, 72
Ylistyslaulu 9: Gloria A8, s. 73

Gloria: muok. 1986 vanhempien esikuvien mukaan; Laudamus:
W. H. Ferguson 1919, teksti Rvk 641:7 Staffan Larsson 1963
Gloria: Egil Hovland 1976

Kiitosateria

Ylistäminen (Sursum corda
ja Prefaatio), s. 78–124
Pyhä 1: A1, s. 126
Pyhä 1: A2, s. 127
Pyhä 1: A3, s. 128
Pyhä 1: A4, s. 129
Jumalan Karitsa 1: A1, s. 131
Jumalan Karitsa 1: A2, s. 132
Jumalan Karitsa 1: A3, s. 133
Jumalan Karitsa 1: A4, s. 134

Cantorinus romanus, tonus solemnis -melodian mukaan; ruotsalaisessa
prefaatio-perinteessä yleisesti esiintyvä, 1942; 1976; muok. 2012/2014
GR VIII; Hg; LCU/LCW; 1697; 1897; muok. 1976
GR XV; 1897 (Olof Åströmin mukaan 1818); 1942; muok. 1986
1897 (Böömin veljien laulukirjan mukaan 1544); 1942; muok. 1976
GR XVII; Hg/Bj; LCW; 1697; 1942; muok. 1976
Hg; LCU/LCW; 1697; muok. 1976
GR XVIII; Den Svenska psalmboken 1701; 1897; 1942; muok. 1976
GR IX; Hg; muok. 1976
GR XV XVII; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; muok. 1976

Lähttäminen

Ylistys 1: A1, s. 136
Ylistys 1: A2, s. 137
Ylistys 1: A3, s. 138

1897 (Lossius Psalmodian mukaan 1553); 1942; 1976
1898 (Kirchenordnung Preussenin mukaan 1558); 1942; 1976
GR XI:n mukaan; Hg; 1697; 1897; 1942; 1976

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI B

Herra, armahda 3: B1, s. 144
Ylistyslaulu 10: Gloria B1
ja Laudamus B1, s. 145, 146
Ylistäminen, s. 152–226
Pyhä 1: B1, s. 228
Jumalan Karitsa 2: B1, s. 230
Ylistys 1: B1, s. 232

Fredrik Sixten 2011
Fredrik Sixten 2011
Fredrik Sixten 2011/2015
Fredrik Sixten 2011/2015
Fredrik Sixten 2011
Fredrik Sixten 2014

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI C

Herra, armahda 4: C1, s. 238
Herra, armahda 5: C2, s. 239
Ylistyslaulu 11: C1, s. 241
Ylistäminen, s. 245–272
Pyhä 2: C1, s. 274
Jumalan Karitsa 3: C1, s. 276
Ylistys 2: C1, s. 278

Perinteinen kreikkalainen
Alan Rees
Kevin Mayhew 1998
Birgitta Malmquist 2011; Jörgen Ralphsson 2012; muok. Andreas
Söderberg 2014
Kevin Mayhew 1989; sov. Hans Nyberg 2012
Gordon Rock; sov. Fride Gustavsson
Andreas Söderberg 2015, alkuteoksen mukaan

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI D

Herra, armahda 6: D1, s. 284	Karin Runow 2011; sov. Per Olsson 2015
Ylistyslaulu 12: Gloria D1 ja Laudamus D1, s. 286, 287	Karin Runow 2011/2014
Ylistäminen, s. 291–297	Karin Runow 2011; sov. Tommy Jonsson 2015
Pyhä 3: D1, s. 298	Karin Runow 2011; sov. Karl Wikenståhl 2015
Jumalan Karitsa 4: D1, s. 301	Karin Runow 2011; sov. Per Olsson 2015
Jumalan Karitsa 5: D2, s. 302	Karin Runow 2011; sov. Per Olsson 2015
Ylistys 3: D1, s. 305	Karin Runow 2014; sov. Tommy Jonsson 2015

JUMALANPALVELUSMUSIIKKI E

Herra, armahda 7: E1, s. 310	Per Harling 2014; sov. Hans Nyberg 2015
Ylistyslaulu 13: Gloria E1 ja Laudamus E1, s. 311, 312	Per Harling 2011; sov. Mikael Fridén 2015
Ylistäminen E1, s. 316	Per Harling 1984; sov. Tommy Jonsson 2015
Ylistäminen E2, s. 318	Per Harling 2015; sov. Tommy Jonsson 2015
Pyhä 4: E1, s. 320	Per Harling 1984; sov. Karl Wikenståhl 2015
Jumalan Karitsa 6: E1, s. 323	Per Harling 2014; sov. Hans Nyberg 2015
Ylistys 4: E1, s. 325	Per Harling 2014; sov. Hans Nyberg 2015

MUUT LAULETTAVAT KOHDAT

Kokoontuminen

Johdantosanat (Pyhä 1), s. 336	GR III; 1942
Johdantosanat (Pyhä 2), s. 337	GR XII; 1942
Johdantosanat (Pyhä 3), s. 338	Harald Fryklöf; Missale 1918; 1942
Johdantosanat (Pyhä 4), s. 339	Otto Olsson; Missale 1918; 1942
Johdantosanat 13, s. 340	John Morén 1914; Den svenska mässboken osa II 1945; 1976; muok. 2012
Päivän rukous: vuorotervehdys, s. 342	muok. 2014

Sana

Halleluja 1, s. 344	Jacques Berthier 1981 © Ateliers et Presses de Taizé, 712 50 Taizé, Ranska
Halleluja 2, s. 344	Perinteinen
Halleluja 3, s. 345	Fintan O'Carroll ja Christopher Walker 1985, julkaisija: OCP, 5536 NE Hassalo, Portland, OR 97213, USA; sov. Johan-Magnus Sjöberg
Halleluja 4, s. 345	Jacques Berthier © Ateliers et Presses de Taizé, 712 50 Taizé, Ranska

Kirkon esirukous: rukouslause 1, s. 346	Per Harling
Kirkon esirukous: rukouslause 2, s. 346	Per Harling; sov. Andreas Söderberg 2017
Kirkon esirukous: rukouslause 3, s. 347	John L. Bell © WGRG Iona 1985
Kirkon esirukous: rukouslause 4, s. 348	Syyriasta, metropoliitta Mar Gregorius Yohanna Ibrahimin välittämä. Laulettiin ekumeenisessa jumalanpalveluksessa Lundin tuomiokirkossa 31. lokakuuta 2016, sov. Andreas Söderberg 2017
Kirkon esirukous 8, s. 349	1897 (vuoden 1541 kirkkokäsikirjan mukaan, keskiajan ja reformaation esikuvia seuraten) 1942; 1976; muok. 2014
Kirkon esirukous 9, s. 357	Harald Göransson 1974; 1976

KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Esirukous kaste, s. 366	Per Gunnar Petersson 2012
Esirukous avioliittoon vihkiminen 1, s. 368	Per Gunnar Petersson 2012
Esirukous avioliittoon vihkiminen 3, s. 370	1897; 1942; 1982; muok. 1985 ja 2011
Esirukous hautaus 1, s. 373	Per Gunnar Petersson 2012
Esirukous hautaus 2, s. 375	1897; 1942; 1982; muok. 1985 ja 2011/2014
Ylistäminen (Sursum corda ja Prefaatio), s. 378, 389	Cantorinus romanus, tonus solemnis -melodian mukaan; ruotsalaisessa prefaatio-perinteessä yleisesti esiintyvä; 1942; 1976; muok. 2012/2014
Ylistäminen (Sursum corda ja Prefaatio), s. 383, 394	Fredrik Sixten 2011/2015

LYHENTEET

GR	Graduale Romanum; messun järjestysnumero merkitty roomalaisin numeroin
Hg	Höghandskriften n. vuodelta 1541
Bj	Bjuråkerhandskriften n. vuodelta 1541
LCU	Liber Cantus Upsaliensis 1620
LCW	Liber Cantus Wexionensis 1623
1697	Den svenska psalmboken 1697
1897	Musiken till Svenska mässan 1897
1942	Den svenska mässboken, osa I 1942
1976	Gudstjänstordning 1976, osa II Musik
1982	Musik till Kyrkliga handlingar 1982
1986	Den svenska kyrkohandboken Musik 1986

